



RWS-ZD UPV voor vistuig

8 juli 2022

Verantwoording

Titel	RWS-ZD UPV voor vistuig
Opdrachtgever	Rijkswaterstaat Zee en Delta
Projectleider	Walter Tobé
Auteur(s)	Sabine de Haes, Mark Intven
Tweede lezer	Walter Tobé
Projectnummer	1281508
Aantal pagina's	35
Datum	8 juli 2022
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Introductie.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Hoofd- en deelvragen.....	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Wetgeving en kaders voor de UPV voor vistuig	6
2.1	Europese wetgeving.....	6
2.1.1	Single Use Plastics richtlijn (SUP-richtlijn).....	7
2.1.2	Kaderrichtlijn afvalstoffen.....	8
2.1.3	Richtlijn (EU) 2019/883 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen	9
2.1.4	Normalisatie	10
2.2	Nederlandse wetgeving.....	10
2.2.1	Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	11
2.2.2	Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik.....	11
2.2.3	Regeling havenontvangstvoorzieningen	12
3	De vistuigketen en verdere invulling van het UPV systeem	13
3.1	Kenmerken vistuigketen.....	13
3.1.1	De producenten.....	14
3.1.2	De vissers (gebruikers)	15
3.1.3	Vertegenwoordiging	16
3.1.4	Kenmerken vistuig.....	16
3.1.5	Inzamelaars en verwerkers	18
3.2	Aanbevelingen concretisering UPV-vistuig en perspectief sector.....	21
3.2.1	Afbakening van vistuig onder de UPV	21
3.2.2	Wie is de producent?	22
3.2.3	Afbakening UPV-doelstelling en voorkeuren sector.....	24
3.2.4	UPV-scenario's	25
3.2.5	Economische instrumenten.....	27
3.2.6	Organisatie en samenwerking.....	29

3.2.7	Monitoring	30
3.2.8	Kosten	32
4	Afronding	34
4.1	Conclusie en aanbevelingen	34
4.2	Discussie	35
Bijlage 1	Literatuurlijst.....	36
Bijlage 2	Artikel 8 en 8 bis uit de kaderrichtlijn afvalstoffen	38
Bijlage 3	UPV Praktijkvoorbeelden	44
Bijlage 3a	Batterijen en accu's.....	45
Bijlage 3b	Vlakglas.....	50
Bijlage 3c	Autobanden	57

1 Introductie

1.1 Aanleiding

In 2019 werd de Europese Richtlijn Single Use Plastics (SUP-richtlijn) aangenomen om het aandeel wegwerpplastic in de zee (marien zwerfafval) te reduceren. Dit type afval vormt een ernstig risico voor de mariene ecosystemen, de biodiversiteit en de menselijke gezondheid en zij zijn ook nadelig voor activiteiten als toerisme, visvangst en scheepvaart. Per 3 juli 2021 is de richtlijn in de regelgeving van alle EU-lidstaten ingevoerd.

De komst van de Europese Richtlijn Single Use Plastics betekent dat er een Nederlandse regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor kunststofhoudend vistuig moet komen. Producenten worden hierin verantwoordelijk gehouden voor het gescheiden inzamelen, het vervoer en de verwerking van kunststofhoudend vistuig, het behalen van een (oplopende) inzameldoelstelling alsook het nemen van bewustwordingsmaatregelen voor gebruikers. Deze UPV moet uiterlijk 31 december 2024 ingaan.

Er zijn verschillende routes om een UPV vast te leggen en in te vullen. De SUP-richtlijn en de Kaderrichtlijn Afvalstoffen geven alleen de kaders waar de UPV voor vistuig aan moet voldoen en uit welke onderdelen deze bestaat. Te denken valt aan monitoring van op de markt gebracht en als afval ingezameld vistuig, inzameling en verwerking en het uitvoeren van bewustwordingsmaatregelen. De structuur voor de productie en het op de markt brengen van vistuig kent meerdere partijen die kunnen worden gekwalificeerd als 'producent'. De vraag is dan welke rol deze partijen zouden kunnen spelen in het UPV-systeem. Daaraan gelieerd is het van belang om in beeld te brengen wat voor UPV-vormen geschikt zouden zijn voor vistuig en wat de visies van de spelers uit de waardeketen van vistuig daarbij zijn.

1.2 Hoofd- en deelvragen

De twee hierboven genoemde hoofdvragen zijn hieronder verder uitgewerkt.

Onderdeel 1

Het doel van dit onderdeel een beeld te vormen over hoe de eisen aan de UPV gebaseerd op de SUP-richtlijn kunnen worden ingevuld, door in kaart te brengen wat de verschillende opties zijn voor implementatie. Hiertoe wordt antwoord gezocht op de volgende deelvragen:

- Wie zijn de producenten volgens de SUP-richtlijn, en wie zou voor welk deel van de UPV verantwoordelijk kunnen worden gesteld (inzameling, monitoring, bewustwording)?
- Wat zijn de indicatieve kosten van een UPV gelet op de verschillende componenten: inzamelen, transport, recyclen, monitoring en rapportage alsook sector brede communicatie en bewustwordingsmaatregelen? En wat moet ongeveer de bijdrage worden van de producenten?

- Wat zijn de juiste economische instrumenten (wisselgeld, afvoerbijdrage, toeslag/subsidie) voor de verschillende producten?
- Zijn er mogelijkheden voor tariefdifferentiatie of statiegeld op basis van milieu-impact van het soort vistuig?
- Wat zijn overwegingen voor een UPV die eventueel ook vistuig voor de aquacultuur, zoet water en sportvisserij omvat?

Onderdeel 2

Het doel van onderdeel 2 is het verkrijgen van inzicht in de visies en voorkeuren van de betrokken stakeholders over de verschillende UPV-vormen en de inhoudelijke invulling hiervan.

Voor dit doel wordt antwoord gezocht op de volgende deelvragen:

- Wat zijn de visies en voorkeuren van de beoogde stakeholders over de verschillende vormen voor het opstellen van een UPV op vistuig?
- Welke rol kunnen de beoogde stakeholders spelen in de UPV?

1.3 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt antwoord gegeven op bovengenoemde vragen. Om de kaders te schetsen waarbinnen het UPV vormgegeven kan worden en de knoppen waaraan kan worden gedraaid, is eerst, in hoofdstuk 2, ingegaan op Europese en vervolgens nationale wetgeving omtrent UPV en vistuig. Vervolgens zijn de mogelijke UPV-definities en scenario's verder uitgewerkt in hoofdstuk 3. De scenario's zijn aangevuld met input vanuit de sector. Ten slotte volgt er een concluderend hoofdstuk met aanbevelingen.

2 Wetgeving en kaders voor de UPV voor vistuig

Dit hoofdstuk geeft een omschrijving van de relevante wetgeving en de gevolgen daarvan voor een UPV-systeem voor vistuig in Nederland. De basis voor de regels rondom UPV voor vistuig is te vinden in Europese wetgeving, die (al deels) is omgezet in Nederlandse wetgeving. Daarom begint dit hoofdstuk met de Europese wetgeving, waarna de Nederlandse implementatie wordt toegelicht.

2.1 Europese wetgeving

Deze paragraaf gaat achtereenvolgend in op de Single Use Plastics richtlijn, de Kaderrichtlijn afvalstoffen en de Havenontvangstvoorzieningen-richtlijn.

2.1.1 Single Use Plastics richtlijn (SUP-richtlijn)

EU richtlijn 2019/904 van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu geeft regels over hoe we in Europa om gaan met kunststofproducten die we eenmalig gebruiken. Voor deze richtlijn is onderzoek gedaan naar welke kunststof voorwerpen voor eenmalig gebruik er op de Europese kusten werden aangetroffen. Voor elk type van deze voorwerpen is gekeken welke maatregelen er genomen kunnen worden om de verspreiding van deze producten naar het milieu te voorkomen. Doel van de SUP richtlijn is om te zorgen dat er minder plastic in onze zeeën en oceanen terecht komt. Zo worden producten verboden, die niet strikt noodzakelijk zijn of waar alternatieven voor zijn. Voor andere producten wordt een Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) ingesteld, en voor een derde groep moeten producenten financieel bij gaan dragen aan het opruimen van het veroorzaakte zwerfafval. Ook maatregelen als minder gebruik van wegwerpproducten, marktrestrictie van bepaalde wegwerpproducten, producteisen aan flessen, markeringsvoorschriften op verpakkingen van wegwerpproducten, bewustmakingsmaatregelen ten behoeve van consumenten, inzamelingsdoelstellingen voor flessen en vistuig en bewustwordingsmaatregelen worden ingezet.

Voor vistuig geldt dat er een UPV komt waarin wordt vereist dat een minimaal percentage vistuig ten opzichte van hetgeen er op de markt is gebracht wordt ingezameld en verwerkt. In de SUP richtlijn wordt verwezen naar een artikel in de kaderrichtlijn afval, waarin eisen worden gesteld aan UPV-systemen. De SUP richtlijn hanteert onder andere de volgende definities in relatie tot vistuig.

„vistuig”: elk voorwerp of onderdeel van een werktuig dat wordt gebruikt in de visserij of de aquacultuur om in zee levende organismen af te zonderen, te vangen of te kweken, of dat op het zeeoppervlak drijft en wordt uitgezet met als doel dergelijke in zee levende organismen aan te trekken, te vangen of te kweken;

„vistuigafval”: elk vistuig dat valt onder de definitie van afvalstoffen in artikel 3, punt 1 van Richtlijn 2008/98/EG, met inbegrip van alle afzonderlijke bestanddelen, stoffen of materialen die deel uitmaakten of bevestigd waren aan dergelijk vistuig toen het werd afgedankt, werd achtergelaten of verloren raakte;

„in de handel brengen”: het voor het eerst op de markt van een lidstaat aanbieden van een product;

„op de markt aanbieden”: het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van een product met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de markt van een lidstaat;

“regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid”: regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 21, van Richtlijn 2008/98/EG;

„producent“:

a) elke in een lidstaat gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7 van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad (21), kunststofproducten voor eenmalig gebruik vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en in die lidstaat kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik of kunststofhoudend vistuig in de handel brengt, anders dan personen die visserijactiviteiten uitvoeren zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 28, van Verordening (EG) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad (22), of

b) elke in één lidstaat of derde land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik, of kunststofhoudend vistuig in een andere lidstaat verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, door overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU, anders dan personen die visserijactiviteiten uitvoeren zoals gedefinieerd in artikel 4, punt 28, van Verordening (EG) nr. 1380/2013;

De SUP richtlijn vereist van lidstaten dat zij voor kunststofhoudend vistuig een UPV-systeem instellen, en dat er een nationaal jaarlijks minimum inzamelpercentage vast wordt gesteld voor het recyclen van kunststofhoudend vistuigafval. De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende stakeholders moeten worden benoemd. De producenten van vistuig dragen de kosten voor gescheiden inzameling en verwerking. Ook moet er door de lidstaten worden gerapporteerd aan de Europese Commissie over de op de markt gebrachte hoeveelheden en ingezamelde hoeveelheden, als een lidstaat aan zee ligt.

De Europese commissie vraagt aan de Europese normalisatie-instituten om te komen tot geharmoniseerde normen met betrekking tot het circulaire ontwerp van vistuig te ontwikkelen en zo de voorbereiding voor hergebruik te bevorderen en de recycleerbaarheid van materiaal aan het eind van zijn levensduur te faciliteren.

2.1.2 Kaderrichtlijn afvalstoffen

In de Kaderrichtlijn Afvalstoffen (2008/98/EG) staan de Europese regels met betrekking tot afvalstoffen. De richtlijn is gericht aan lidstaten en bevat onder andere twee artikelen (8 en 8 bis) over het instellen van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Deze artikelen zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport. De vereisten in die artikelen komen erop neer dat:

Artikel 8:

- Lidstaten UPV-systemen in kunnen stellen ter stimulering van hergebruik en de preventie, recycling en andere nuttige toepassing van afvalstoffen
- Als lidstaten UPV-systemen instellen dat ze moeten voldoen aan de eisen in artikel 8 bis

Artikel 8 bis

- De lidstaten moeten de taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen beschrijven

- De lidstaten moeten de doelstellingen van de UPV in overeenstemming met de afvalhiërarchie, en eventuele andere Europese richtlijnen vaststellen
- De lidstaten zorgen voor een geschikt registratiesysteem voor op de markt gebrachte producten en ingezamelde afval van die producten
- De lidstaten zorgen ervoor dat er geen discriminatie ontstaat, en dat er geen onevenredige regeldruk wordt opgelegd
- Lidstaten zorgen er voor dat houder van afvalstoffen worden geïnformeerd over afvalpreventie en de mogelijkheden om hun product te repareren en her te gebruiken, terugname- en inzamelingssystemen en preventie van zwerfafval
- De lidstaten zorgen dat de producenten zorgen voor een inzamelsysteem met landelijke dekking, zonder dat er wordt geselecteerd op inzameling die financieel het meest opbrengt en waarbij de minder kosteninteressante netten niet worden ingezameld
- De lidstaten zorgen ervoor dat de producenten beschikken over voldoende financiële en organisatorische middelen om aan de eisen van het UPV-systeem te voldoen
- De lidstaten zorgen dat er onafhankelijke controle is op de financiële administratie en de administratie van de gegevens die worden gebruikt om aan te tonen dat wordt voldaan aan de eisen van de UPV
- De lidstaten zorgen ervoor dat de producenteninformatie beschikbaar stellen over het behalen van de doelstellingen en als producenten een collectief systeem opzetten ook over de eigenaars en leden, de financiële bijdrage per ton of per product, en hoe de afvalverwerking wordt aanbesteed
- De lidstaten zorgen dat de producenten betalen voor:
 - Inzameling
 - Vervoer
 - Verwerking

Hierbij wordt ook rekening gehouden met eventuele opbrengsten uit het systeem, zoals opbrengsten van secundaire grondstoffen en niet opgeëist statiegeld

- Kosten voor het informeren van houders van afvalstoffen
- Kosten van het verzamelen en rapporteren van informatie

Als een collectief systeem wordt opgezet dan moet indien mogelijk tariefdifferentiatie worden toegepast, waarbij rekening wordt gehouden met duurzaamheid, repareerbaarheid, herbruikbaarheid, recyclebaarheid en de aanwezigheid van gevaarlijks stoffen. Het tarief mag niet hoger zijn dan de hierboven genoemde te dekken kosten

- De lidstaten zorgen voor voldoende monitoring en handhaving
- De lidstaten zorgen voor een regelmatig dialoog tussen alle betrokkenen

2.1.3 Richtlijn (EU) 2019/883 Inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen

Deze richtlijn bepaalt dat lidstaten zorg moeten dragen voor havenontvangstvoorzieningen waar scheepsafval kan worden afgegeven. De kosten voor het afgeven van afval moet worden verrekend in de standard tarieven voor het gebruik van de haven zodat er geen prikkel is om het afval niet in de havenontvangstvoorziening af te geven en het in zee te dumpen.

Er is dus geen los tarief voor afvalafgifte. De havens hebben afvalpunten en er is een afvalspoorboekje beschikbaar zodat het duidelijk is hoe vissers hun afval dienen te scheiden.

2.1.4 Normalisatie

Op de website van het NEN staat de volgende informatie over normalisatie:

De normcommissie [Duurzame visserij, aquacultuur en visnetten (red)] volgt en levert input voor het werk van CEN/TC 466 Sustainable fisheries, Aquaculture and Fishing Gear, waar NEN het secretariaat van heeft. Deze TC werkt aan het Standardization Request voor circulair ontwerp van visnetten. Ook werkt de TC aan normen die verder bijdragen aan het circulair gebruik van visnetten, zoals monitoring, inzameling en recycling. Vanuit Nederland leveren de Nederlandse stakeholders hier een bijdrage aan en verdedigen het Nederlandse standpunt.

Het werk van CEN/TC gebeurt in opdracht van de Europese Commissie, zoals ook in de EU SUP richtlijn staat. De EC heeft hiertoe een verzoek tot standaardisering ingediend bij het CEN. Het werk is dus aanvullend bedoeld op de SUP richtlijn. Idee is dat deze standaard dan eventueel opgenomen kan worden in de UPV's die de lidstaten gaan implementeren. Daar kan ook bepaald worden of de norm bijvoorbeeld verplicht wordt, of dat producenten die zich aan de norm houden een bepaalde ontheffing of korting krijgen binnen de UPV.

In verschillende werkgroepen wordt gewerkt aan ontwerpen van vistuig en de duurzaamheid daarvan:

- WG 1: Technical requirements of CDFG
 - Part 3. Technical requirements of CDFG
- WG 2: Environmental and circular requirements for fishing gear and aquaculture equipment
 - Part 4. Environmental requirements of CDFG
 - Part 5. Circularity requirements of CDFG
 - Part 6. Circular business models for fishing gear and aquaculture equipment
- WG 3: Guidance on implementing
 - Part 1. General aspects for the circular design of fishing gear (CDFG)
 - Part 2. Principles and user manual of CDFG
 - Part 7. Digitalization of gear and component

2.2 Nederlandse wetgeving

De Single Use Plastics richtlijn is op meerdere plaatsen in Nederlandse wetgeving opgenomen, of zal nog worden opgenomen. De meest relevante regelgeving voor het onderdeel vistuig is in het *Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik*. Daarnaast is de *Regeling havenontvangstvoorzieningen* relevant, omdat daar ook een deel van het inzamelen van vistuigafval in geregeld is. Het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik schetst ook de kaders voor een UPV-systeem voor vistuig. In deze paragraaf zoomen we in op de regelingen om de verplichte onderdelen, en de onderdelen waarin nog keuzevrijheid zit te belichten.

2.2.1 Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid bevat kaders voor UPV-systemen die in Nederland gelden. De specifieke UPV-regeling wordt in een aparte regeling verder uitgewerkt. In dit geval dus in het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik. In het Besluit regeling voor UPV zijn de eisen overgenomen die via de Kaderrichtlijn afvalstoffen zijn opgelegd aan lidstaten. Zie paragraaf 2.1.2

In de toelichting bij het Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik staat het volgende uitgelegd over de relatie met het [Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid](#):

Uit de Wet milieubeheer en Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid blijkt dat het verplicht is om regelingen voor UPV op te leggen aan de producenten van vistuig. Naast de minimumeisen worden extra eisen gesteld; namelijk dat producenten de kosten dragen voor het opruimen van zwerfafval en voor bewustwordingsmaatregelen.

2.2.2 Besluit kunststofproducten voor eenmalig gebruik

Met dit besluit is de SUP richtlijn in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Er staat twee artikelen in dit besluit die betrekking hebben op vistuig. Artikel 6 is per 1 januari 2022 in werking getreden, artikel 7 treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

In artikel 6 en 7 van dit besluit staat de volgende tekst:

Artikel 6 (minimum inzamelingspercentage voor kunststofhoudend vistuig)

1. Producenten van kunststofhoudend vistuig zijn verantwoordelijk voor de inzameling van een jaarlijks minimumpercentage afval van kunststofhoudend vistuig, dat voor 2022 tenminste 23% bedraagt van door hen in dat jaar in Nederland in de handel gebracht kunststofhoudend vistuig en voor de jaren 2023 tot en met 2027 per jaar 3% hoger ligt.

2. Onze Minister kan het percentage met ten hoogste 10% naar boven of naar beneden bijstellen voor 2022 en dat voor de jaren 2023 tot en met 2027 jaarlijks met ten hoogste 3%, indien de resultaten of verwachtingen van de haalbaarheid daarvan daartoe aanleiding geven.

3. Het jaarlijks minimumpercentage afval van kunststofhoudend vistuig, bedoeld in het eerste lid, geldt na inwerkingtreding van artikel 7 ook als nationaal jaarlijks minimum inzamelingspercentage als bedoeld in artikel 8, achtste lid, van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik.

Artikel 7 (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor kunststofhoudend vistuig)

1. De producenten van kunststofhoudend vistuig dekken de kosten van de volgende maatregelen:

a. het bewust maken van gebruikers over:

- 1°. de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven voor de producten, bedoeld in het eerste lid, systemen voor hergebruik en de mogelijkheden en de beste praktijken voor een deugdelijk afvalbeheer; en*
- 2°. de effecten op het milieu, met name het mariene milieu, van zwerfafval en onjuiste manieren van afvalverwijdering van die producten;*

b. het gescheiden inzamelen van afval van kunststofhoudend vistuig dat in overeenstemming met artikel 12b van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen is aangeleverd aan de havenontvangstvoorzieningen of aan gelijkwaardige inzamelsystemen die niet onder de richtlijn havenontvangstvoorzieningen vallen; en

c. het vervoer en de verwerking van het gescheiden ingezamelde afval van kunststofhoudend vistuig.

2. Een in Nederland gevestigde producent die kunststofhoudend vistuig in een andere lidstaat verkoopt, wijst in die lidstaat een gemachtigde vertegenwoordiger aan, die verantwoordelijk is voor het naleven van de verplichtingen van de producent die voortvloeien uit de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ter implementatie van EU-richtlijn kunststofproducten voor eenmalig gebruik in die andere lidstaat.

3. Producenten van kunststofhoudend vistuig leveren met ingang van het daarvoor vastgestelde kalenderjaar in overeenstemming met het daarvoor geldende format aan Onze Minister de gegevens aan over de door hen jaarlijks in Nederland in de handel gebrachte hoeveelheid kunststofhoudend vistuig en ingezameld afval van dat vistuig door havenontvangstvoorzieningen of door gelijkwaardige inzamelsystemen die niet onder de richtlijn havenontvangstvoorzieningen vallen.

2.2.3 Regeling havenontvangstvoorzieningen

In november 2021 is de Wijziging van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen aangenomen ten behoeve van de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/883 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen. In deze aanpassing wordt verder ingezet op terugdringen van lozingen van afval inclusief vistuig en passief opgevisst afval, en wordt een systeem voorgeschreven van 100 % indirecte financiering van afgifte van scheepsafvalstoffen zonder een aanvullende eigen bijdrage op basis van volumes te hoeven betalen. Dit geldt ook voor grotere visserijvaartuigen die eerder nog waren uitgezonderd.

Het aandeel van de totale kosten van ontvangst en verwerking dat indirect bekostigd dient te worden, blijft in de nieuwe Richtlijn gehandhaafd op 30 %, maar om te voorzien in een zo groot mogelijke prikkel voor de afgifte van vuilnis, waaronder vistuig, en voor de nieuwe afvalcategorie passief opgevisst afval, is opgenomen dat de kosten voor deze afvalcategorieën geheel (100 %) indirect gefinancierd dienen te worden, teneinde te zorgen voor een recht van afgifte zonder aanvullende kosten.

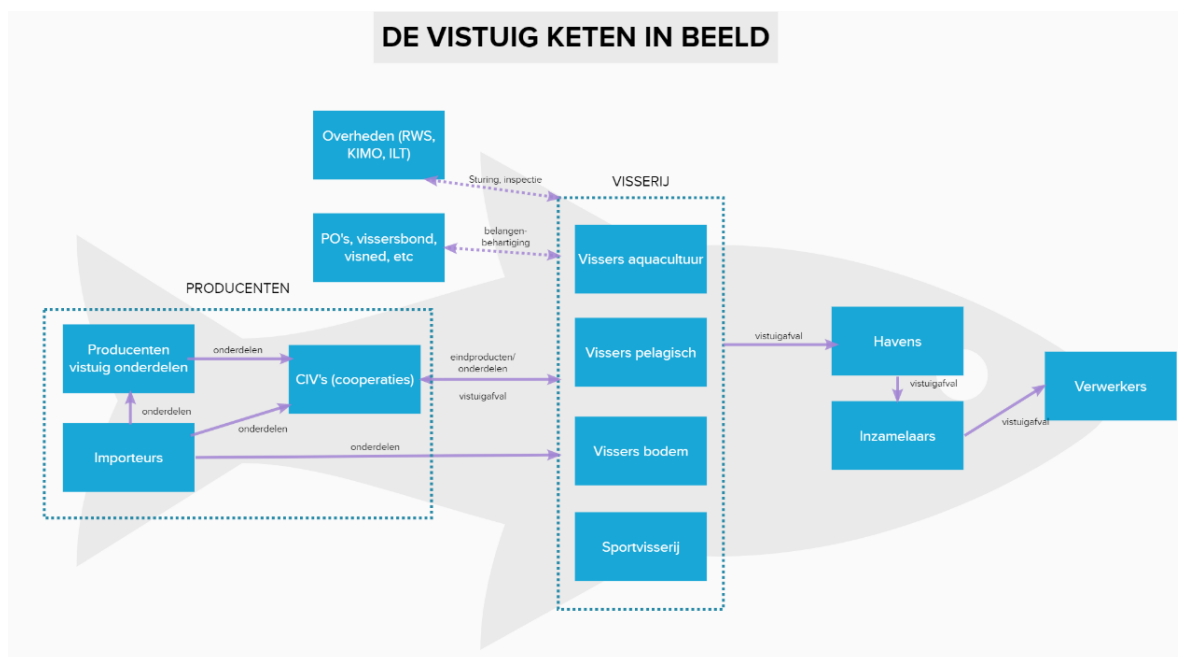
Ten aanzien van de financiering van de inzameling en verwerking van kunststofhoudend vistuig en kunststofhoudende bestanddelen van vistuig geldt dat op basis van de SUP Richtlijn (2019/904/EU) uiterlijk vanaf 31 december 2024 een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid gaat gelden. Verwacht wordt dat de hoogte van de indirecte afvalbijdrage voor vistuig omlaag kan op het moment dat op grond van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ook kosten van inzameling, opslag en verwerking van kunststofhoudend vistuig worden gefinancierd. In de bijlage van de Regeling havenontvangstvoorzieningen zijn de havens aangewezen die aan dit criterium voldoen. Havens die incidenteel worden aangedaan door zeeschepen vallen niet onder Richtlijn 2019/883.

3 De vistuigketen en verdere invulling van het UPV systeem

Dit hoofdstuk begint met een korte schets van de vistuigketen op basis van de meest recente inzichten. De kenmerken die relevant zijn voor de bepaling van het UPV-systeem worden uitgelicht. Vervolgens worden de perspectieven op de verschillende UPV-vraagstukken uit de sector zelf uiteengezet. Samen met de sector zijn de kenmerken van het vistuig dat momenteel in omloop is, de kosten over de hele levenscyclus, en de infrastructuur -van productie tot verwerking- in kaart gebracht. Daarna is ingezoomd op UPV en hun kijk op 1) de definitie en afbakening van vistuig, 2) wie de producenten zijn, 3) de samenwerking en organisatie voor het UPV-systeem, 4) mogelijkheden en belemmeringen voor monitoring van in- en uitgaande stromen, 5) randvoorwaarden en aanbevelingen voor betere inzameling en recycling van vistuig.

3.1 Kenmerken vistuigketen

Figuur 3.1 vat kort samen, wie zijn op de hoofdlijnen de spelers, en hoe stroomt het vistuig over het algemeen van de ene naar de andere speler. Op basis van het figuur worden de spelers hieronder verder uitgewerkt.



Figuur 3.1 Vistuigketen in grote lijnen

3.1.1 De producenten

Fabrikanten

Grote netfabrikanten die de Nederlandse markt voorzien van vistuig zijn Lankhorst/Euronete (Portugal) via hun warehouse IJmuiden Stores Holland, Salinas (Spanje), Hampedjan (IJsland/Litouwen), Van Beelen Group (Nederland), Concaan (China), en Netmark (Denemarken). Fabrikanten verwerken de grondstoffen tot verschillende soorten synthetische netgaren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijven die alleen netwerk produceren en bedrijven die volledig geïntegreerd zijn, van de extrusie van pellets tot aan het knopen van het net. Productie van deze garens is in hoge mate geautomatiseerd en vindt veelal plaats in mediterrane landen en in Azië.

Handelaren en coöperatieve in- en verkoop verenigingen (CIV's)

Het netwerk en overige benodigdheden voor het maken van vistuig wordt door producenten en importeurs direct verkocht aan vissers (onder andere in de pelagische sector), maar ook aan Coöperatieve In- en Verkoop verenigingen (CIV's) geleverd. Deze leveren de visnetten uiteindelijk aan de vissers die bij hen zijn aangesloten, en ook aan niet-leden. Deze laatste route geldt met name voor de demersale sector. CIV's verlenen in brede zin dienstverlening aan de maritieme sector, en vaak ook aan sportvissers en overige watergebruikers in fysieke winkels in de havens. Ook de inkoop van brandstof en het onderhouden en modificeren van vaartuigen behoort tot hun werkpakket. De grootste coöperaties bevinden zich in Urk, Stellendam, Den Oever en Den Helder. De VCU te Urk, is de grootste coöperatie in Europa zijn met dienstverlening die rijkt tot ver buiten de landsgrenzen. De totale omzet van de VCU bedroeg circa 37 miljoen euro in 2016 [De Nederlandse Coöperatie top 100 2017].

De meeste CIV's hebben een nettenmakerij, die netten op maat maken naar de wens van de vissers en deze vervolgens aan hen verkopen. De CIV's bevinden zich in of nabij de havens, de thuisbases van de vissers. In totaal zijn er 12 CIV's in Nederland. Tien van de CIV's, die samen 650 leden vertegenwoordigen, hebben zich verenigd in een overkoepelende Verenigde Europese Visserij Coöperaties (VEVC) om gemeenschappelijk voordelen te bereiken. Zo kopen ze netwerk en ander vistuig gezamenlijk in om schaalvoordelen te bereiken als bijvoorbeeld een lagere inkoopprijs. Inschattingen van CIV Urk (130 leden) over het consumptiegedrag van hun leden:

- Voor circa 25 leden kopen ze alles in en assembleren ze de netten
- Voor circa 25 leden kopen ze netwerk in, en deze vissers assembleren de netten vervolgens zelf
- Circa 25 leden kopen zelf netwerk en assembleren zelf
- Een kleine groep vissers koopt netten bij Den Oever voor garnalen

Dit betekent dat een vrij significant deel (25 tot 50 leden van de 130) van een van de grootste CIV's de netten zelf assembleert uit onderdelen.

3.1.2 De vissers (gebruikers)

De visserijsector in Nederland is voor het overgrote deel actief in de Noordoost Atlantische oceaan. Tot de belangrijkste visserijlanden in dit gebied horen Noorwegen en IJsland, met respectievelijk 2.200 en 1.700 miljoen kilo vis per jaar. Nederland is met een totale vangst van 304 miljoen kilo een middelgrote speler. De totale omzet van de Nederlandse visserijsector was van 329 miljoen euro in 2020¹.

De zee- en kustvisserij in Nederland kent verschillende sectoren. Het aantal actieve visserijvaartuigen is de afgelopen tien jaar met 5 % gedaald tot 605 vaartuigen bestaande uit:

- De grote (diepzee)visserij, die in verschillende delen van de wereld in de pelagische zone vist (dat wil zeggen, ver uit de kust en niet dicht bij de zeebodem). In Nederland zijn er 6 trawlvloot schepen met in totaal circa 320 opvarenden en een omzet van 92 miljoen euro²
- De Noordzeevervisserij (voornamelijk de grotere kottervloot), die uit schepen van 12-46 meter lengte bestaat. Deze vist op demersale soorten (vlak boven en op de zeebodem). In Nederland zijn er zo'n 293 kottervloot schepen met circa 1.200 opvarenden, in bezit van zo'n 244 bedrijven. In totaal hadden zij in 2020 een omzet van 235 miljoen¹
- De kustvisserij (overige kleine zeevisserij), die over het algemeen werkt met schepen kleiner dan 12 meter (Eurokotters). Hieronder vallen vissers die staand want of fuiken en andere kleinschalige tuigen gebruiken, evenals schelpdiervissers. In Nederland zijn er 75 schepen voor de mossel- en oestervisserij met circa 250 opvarenden. In de overige kleine zeevisserij zijn er zo'n 235 vaartuigen met 420 opvarenden¹

Van de totale aanvoer door de Nederlandse visserij werd in 2020 75 % gevangen door de grote zeevisserij en 21 % door de kottervisserij. Het overige deel bestond uit aanvoer vanuit de schelpdiervisserij (mossels en oesters) en overige kleine zeevisserij.

¹ <https://www.agrimatie.nl/PublicatiePage.aspx?subpubID=2526§orID=2860&themalD=2272&indicatorID=2079>

² <https://www.wur.nl/nl/show/Presentatie-Visserij-in-Cijfers-2020.htm>

De visserij in Nederland heeft zich geconcentreerd op 12 locaties, waarvan alleen Urk geen vissershaven heeft. Verreweg de belangrijkste visserijgemeenschappen bevinden zich op Urk en in Den Oever. In Urk is ook de grootste visafslag van Nederland. Andere grotere locaties met visafslagen zijn onder andere gelegen aan de havens in IJmuiden, Lauwersoog, Harlingen, Den Oever, Den Helder, Scheveningen en Stellendam.

3.1.3 Vertegenwoordiging

Producenten Organisaties (PO's) spelen een specifieke rol in de visserijsector. Zij vinden hun basis in Europese wetgeving en kennen een sterke link naar visserijbeheer en de rol van visquota daarbinnen. Ook de controle en handhaving van het wettelijk toegestane motorvermogen van de vaartuigen van de leden vindt plaats door de PO's. Zij vertegenwoordigen regionaal de belangen van hun leden en faciliteren in de onderlinge quotumverdeling. In Nederland zijn in totaal 12 PO's actief.

Alle PO's in de kottervisserij zijn lid van de Coöperatieve Visserij Organisatie (CVO). CVO streeft naar duurzame visserij met name door de leden te stimuleren zich te certificeren voor duurzame keurmerken. VisNed behartigt sinds 2021 alleen nog maar de belangen van PO Urk. De Nederlandse Vissersbond behartigt de belangen van twee PO's. De overige PO's opereren veelal zelfstandig en zijn vaak ook gericht op één specifieke vissoort.

De genoemde overkoepelende organen vertegenwoordigen landelijk en internationaal de belangen van de PO's en haar leden. Ze vormen in de praktijk ook een aanspreekpunt voor de Nederlandse vissers in hun thuishavens. Er is een wens vanuit de sector om te komen tot één organisatie, omdat belangenbehartiging nu te versnipperd plaatsvindt wat ten koste gaat van efficiëntie en resultaten.

3.1.4 Kenmerken vistuig

Het type vangsttechniek heeft invloed op de materiaalsamenstelling en het ontwerp van het vistuig. Hier volgen de meest voorkomende technieken en een omschrijving van het vistuig. In het UPV gaat het om het kunststofhoudend deel. Vangstmethodes waarbij geen kunststof wordt gebruikt vallen dus buiten de scope.

Bodemvisserij

In de bodemvisserij bestaan verschillende soorten technieken: vissen met een boomkor, twinrigger en flyshoot waarbij soms meerdere sleepnetten over de bodem glijden. Voor de bodemvisserij worden afhankelijk van de techniek verschillende soorten netten en touwen gebruikt. Generiek geldt dat de netten uit verschillende soorten kunststof bestaan. De onderkant schraapt het meest over de grond en bestaat dus vaak uit sterker netwerk dan de bovenkant. Een bodemvisserij schip heeft gemiddeld zo'n 6.000 meter touw met netwerk aan boord. CIV Urk is de grootste leverancier voor bodemvissers, ze hebben circa 130 leden en leveren aan zo'n 70 kotters het touw en het netwerk. De visnetten voor bodemvisserij bestaan volgens de CIV gemiddeld uit de volgende materialen:

- 8.000 kg aan touw (met daarin een stalen kabel)
- 4.000 kg aan flysheet, bestaande uit polyester, nylon PE en PP

Netten in de bodemvisserij gaan vaak minder dan een jaar mee. Er gaat gemiddeld 6.000 meter en dus 12 ton touw en netwerk per schip doorheen per jaar. Het net bestaat vaak uit polyester, nylon (PA), PE en PP. Zo ook de touwen, zij het met een metalen kern.

Garnalenkotters zijn allemaal kleiner dan 24 meter en slepen aan weerszijden twee lichte garnalenkorren voort. In Den Oever liggen de meeste garnalenkotters van zo'n 120 leden. In 2019 verkocht de CIV zo'n 125 netten à EUR 3.000,00. De netten bestaan uit 3 à 4 soorten plastic: nylon (15 ton op jaarbasis), PE (15 ton op jaarbasis), polyester (10 ton op jaarbasis) en Dyneema (5 ton op jaarbasis). Ze gaan gemiddeld 4 jaar mee met 1 à 2 reparaties per jaar. Het schrapen over de ondergrond wordt opgelost met een beschermnet. Pluis zit alleen aan achterkant. De klossen bestaan uit rubber en PU en worden jaarlijks vervangen. Een kapot net heeft naar schatting in 80 % van de gevallen enkel een scheur, in 20 % van de gevallen is er ook wat materiaal verloren gegaan.

Van de 286 kotters is 51 % actief als garnalenkotter, 25 % als grote platviskotter, 19 % als eurokotter en 5 % als flyshootkotter. Naar schatting wordt er voor deze visserij jaarlijks rond 1.500 ton aan kunststofhoudend vistuig afgezet.

Vispluis

Om schade aan de netten te voorkomen wordt vispluis (PE-vezels) gebruikt. Van het vispluis gaat vaak een deel verloren tijdens gebruik. Op de monitoringsstranden van de OSPAR-landen vormt pluis samen met ander visserij gerelateerd afval zoals stukken net en touw het tijdens tellingen meest gevonden type zwerfafval uit zee (gemiddeld liggen er op deze locaties 95 stuks pluis per 100 meter strand (Boonstra et al., 2021)). Er lopen onderzoeken naar alternatieven, goede opties bleken strips van jakleer en kunstrubber. Biopluis is nog in ontwikkeling en daar lijkt men ook positief over. De belangrijkste drempel voor de inzet van alternatieven is de hogere kostprijs vergeleken met het reguliere vispluis.

Pelagische visserij

Trawlen: de pelagische visserij maakt gebruik van vriestrawlers die enkele weken op reis zijn om vissoorten te vangen, die zich in het midden van de waterkolom bevinden en in grote scholen bijeen zwemmen. Trawlen is wereldwijd de meest gebruikte vangsttechniek. Een trawl-net heeft de vorm van een punt waarbij de punt van het net de kuil is waarin de vis terecht komt. Het net wordt achter het schip door het water gesleept, waarbij twee scheerborden het net open houden. Met de enkelvoudige trawlvissers wordt met name rondvis gevangen (kabeljauw en wijting). De grootte van het net hangt af van het vermogen van het schip. Hoe meer vermogen, hoe groter het net kan zijn.

In Nederland zijn een tiental grote trawlers met zo'n 45 man aan boord. Enkelen daarvan varen onder een buitenlandse vlag. De pelagische vissers kopen hun netten met name in bij de lokale CIV's. De netten bestaan uit nylon, PE, Dyneema en staaldraad. Gemiddeld een keer per jaar gaat een net kapot en wordt deze gerepareerd.

Van de schade wordt een rapportage gemaakt en de lokale producent of CIV repareert het net. De levensduur van de netten kan oplopen tot wel 10 jaar.

Overig

- Staand wanttechniek is een term voor alle vismethoden waarbij het net stil staat in het water. Deze netten worden met behulp van drijvers en een verzwaarde lijn aan de onderzijde van het net 'staand' in het water opgesteld, en na verloop van tijd binnengehaald. De netten worden rond een wrak of in open zee als een gordijn uitgezet en na verloop van tijd wordt de vangst opgehaald
- Voor de mossel- en oostercultuursectoren zijn 4 tot 6 leveranciers van kweekmaterialen actief in Nederland. De materialen worden deels uit het buitenland geïmporteerd. De kwekers doen dat niet zelf, het zijn de gebruikelijke leveranciers die deze materialen importeren. De kwekers assembleren de losse onderdelen tot installaties ten behoeve van hun teelt. De kwekers assembleren de onderdelen zelf tot installaties. De totale volumes aan kunststofhoudend vistuig dat door deze sector wordt afgenomen is relatief beperkt
- De oostercultuursector werkt voornamelijk met kunststof oesterzakken en –manden (HDPE) in de Oosterschelde. De zakken en manden gaan 2-3 jaar mee. Daarnaast maakt de sector gebruik van elastieken en tie-raps voor het vastbinden van de zakken en manden op tafels. Als de manden en zakken niet langer gebruikt kunnen worden ze door de sector met het bedrijfsafval afgevoerd
- In de mosselcultuursector wordt voornamelijk gebruik gemaakt van metalen netten en palen. De enige kunststof voorwerpen die in de cultuur worden toegepast zijn boeien, die dienen als drijvers voor installaties om mosselzaad te vangen, en lijnen (PE/PP). De levensduur van het touw bedraagt zo'n 15-20 jaar, van de boeien soms langer. Deze worden toegepast in de Waddenzee en de Oosterschelde en op locatie geïnstalleerd in het voorjaar over enkele honderden m². In het najaar worden de installaties weer uit het water gehaald. Jaarlijks halen de kwekers de lijnen uit het water en beoordelen deze op schade, die zo nodig zelf wordt gerepareerd. De kwekers zorgen voor de afvoer van materialen die niet langer kunnen worden gebruikt, vermoedelijk via het bedrijfsafval

3.1.5 Inzamelaars en verwerkers

Inzameling in de havens

De inzameling en verwerking van vistuig verschilt per locatie. Naar schatting eindigt 200 ton van het vistuigafval in big-bags en containers bij de haven. Een ander deel gaat via de CIV's naar afvalverwerkers. Producenten gaven aan dat veel oude netten eerst nog in loodsen terechtkomen of deels voor reparatie gebruikt worden en dan later afval worden. Daarnaast wordt materiaal weggebracht naar de milieustraat. Het grootste deel wordt afgegeven op land maar onduidelijk is waar precies en of dat ook gescheiden gebeurt. De CIV Urk gaf aan dat ze jaarlijks ongeveer 750-1.000 ton aan netwerk verkopen aan de vissers. Ervan uitgaande dat er geen accumulatie van materialen in de sector optreedt zou er jaarlijks een vergelijkbare hoeveelheid afval ontstaan alleen vanwege deze CIV.

Door de Green Deal visserij voor een Schone Zee scheiden vissers fishing for litter-afval, huishoudelijk afval en operationeel afval apart aan boord. Vissers gebruiken het afvalspoorboekje om afval gescheiden in te leveren bij vissershavens. Hierin wordt onderscheid gemaakt op basis van zes stromen: fishing for litter, huishoudelijk afval, oude netten, pluus, oliehoudend afval, KGA. Oude netten worden dus in zijn geheel in een container gedeponeerd.

Rol CIV's

Soms helpt een CIV met het verder scheiden van (onderdelen) van het vistuig. CIV Urk heeft bijvoorbeeld een systeem om de touwen van de boot te halen en een shreddermachine om de kunststof van de touwen te shredderen. Vervolgens regelen ze afzet van het staal en de kunststof aan afvalverwerkers. Daarnaast nemen CIV's wel eens een controlerende rol op zich. Als ze constateren dat de visser niet goed scheidt, worden de extra kosten die dit oplevert in rekening gebracht bij de visser.

Verwerkers in Nederland

Het gedeeltelijk gescheiden vistuig gaat nog vaak naar lokale afvalverwerkers, zij halen dan het staal en nylon eruit om te recycleren. Van de toegepaste kunststoffen in visnetten kent alleen nylon een positieve opbrengst. Voor PE en PP moet worden betaald om dit te kunnen recycleren. De rest van de kunststoffen wordt verbrand voor energie in Nederland of geëxporteerd naar kunststof recyclers (zoals Aquafill in Oost-Europa). Veel havens werken samen met Bek & Verburg die de kunststoffen sinds kort voor bijna 100 % kan scheiden en recycleren (zie ook NRC, 31 mei 2022). De havens en CIV's hebben gezamenlijk een redelijk compleet beeld van waar het afval heen gaat. Bek & Verburg schat dit volume aan vistuigafval op circa 1.000 ton.

Bek & Verburg, Groningen Seaports en Impact Recycling begonnen in 2021 met een pilotproject om met de BOSS-techniek netmateriaal (met name PP en PE) te gaan recycleren. Het blijkt een technologie die schaalbaar is voor het grootste deel van de vistuigstroom in Nederland. Ze kunnen uiteindelijk 5 ton netwerk per dag verwerken. Momenteel ontvangen ze niet voldoende vistuig voor de installatie en vullen ze het aan met kunststof afkomstig uit de landbouw.

De ingezamelde visnetten vanuit de verschillende Nederlandse havens worden apart gehouden op de locaties van Bek & Verburg, zodat er met verschillende kwaliteiten en soorten netten kan worden getest. De visnetten worden handmatig gewassen en gescheiden.

Impact Recycling kan het afval opwerken tot 98 % pure PP en PE en twee gemengde reststromen. Voor deze mixstromen wordt gekeken naar andere duurzame partners. De reststromen kunnen bijvoorbeeld door startup 'Dunia Design' worden gebruikt om circulaire meubels te maken of voor kratten voor bloembollen, die gebruikt worden in de land- en tuinbouw. Het pluus kan worden ingezet als grondborstels voor schepen.

Europese recyclers

In Europa zijn verder twee grote recyclers van materialen uit visnetten en touwen bekend. Via Healthy Seas worden netten door logistieke partner Nofir getransporteerd naar Litouwen, waar de handmatige voorsortering en scheiding plaatsvindt.

Het caprolactam, de grondstof van nylon, wordt teruggewonnen in een plant voor post-consumer nylon van de firma Aquafil in Slovenië. Het is niet inzichtelijk welk gedeelte van de resterende stromen zonder nylon wordt ingezet voor materiaalhergebruik en welke gedeelte wordt verbrand (al dan niet met energierecuperatie).

Bij de firma Plastix in Denemarken worden alle inkomende materialen uit visnetten gerecycled. Inkomend materiaal wordt gesorteerd, geshredderd, gewassen, gedroogd en geëxtrudeerd om gerecyclede pellets te maken. Er is capaciteit voor verwerking van 8.000 ton met plannen voor uitbreiding tot 25.000 ton per jaar. Er worden weinig tot geen visnetten uit Nederland verwerkt bij Plastix. Redenen hiervoor zijn dat het een relatief kleine stroom is die vaak te zeer gemengd is en waar het waardevolle nylon vaak al uit is gehaald. Uit andere landen kunnen ze grotere hoeveelheden ontvangen, die beter gescheiden zijn zonder dat alle waardevolle materialen eruit zijn gehaald.

3.2 Aanbevelingen concretisering UPV-vistuig en perspectief sector

Dit hoofdstuk gaat in op de verdere specificering van het UPV-systeem voor vistuig, waarbij ontwerpkeuzen mogelijk zijn. Tijdens gesprekken met de sector zijn per ontwerpkeuze mogelijke afbakening en invulling van het UPV-systeem voor vistuig besproken. Voor iedere ontwerpkeuze worden de aanbevelingen op basis van literatuurstudie besproken alsook de voorkeuren en randvoorwaarden die de sector heeft meegegeven.

3.2.1 Afbakening van vistuig onder de UPV

Vistuig en vistuigafval worden als volgt gedefinieerd in de SUP richtlijn:

„vistuig”: elk voorwerp of onderdeel van een werktuig dat wordt gebruikt in de visserij of de aquacultuur om in zee levende organismen af te zonderen, te vangen of te kweken, of dat op het zeeoppervlak drijft en wordt uitgezet met als doel dergelijke in zee levende organismen aan te trekken, te vangen of te kweken;

„vistuigafval”: elk vistuig dat valt onder de definitie van afvalstoffen in artikel 3, punt 1 van Richtlijn 2008/98/EG, met inbegrip van alle afzonderlijke bestanddelen, stoffen of materialen die deel uitmaakten of bevestigd waren aan dergelijk vistuig toen het werd afgedankt, werd achtergelaten of verloren raakte;

Vistuig wordt gedefinieerd als elk voorwerp óf onderdeel van een werktuig dat gebruikt wordt in de visserij. Dit betekent dat netwerk/halffabricaten/onderdelen van vistuig binnen de scope van de UPV kunnen vallen, alsook de eindproducten. Uitgesloten zijn de gebruikers van het netwerk, de vissers die zelf hun onderdelen inkopen en netten maken vallen dus buiten de definitie.

De visserijsector vindt het belangrijk dat de bijkomende administratielasten zo laag mogelijk worden gehouden. Voor het definiëren en afbakenen van vistuig wordt daarom aangeraden om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de huidige definities en categorieën die in de praktijk worden gehanteerd door bijvoorbeeld de GN-codes aan te houden (tabel 1). Ook kent de visserij nu het afvalspoorboekje waarin onderscheid in afvalstromen wordt gemaakt op basis van 6 categorieën, waarvan fishing for litter-afval en oude netten de kunststofhoudende producten zijn.

Vistuig	Code	Maaswijdte	Vissoort
Boomkor	TBB	≥ 120 mm	Schol
Boomkor	TBB	80–119 mm	Tong, schol
Bodemottertrawl, Dubbele-bordentrawls, Bodemspantrawls, Deense zegen, Schotse spanzegen	OTB, OTT, PTB, SDN, SPR	70–119 mm	Schol
Bodemottertrawl, Dubbele-bordentrawls, Bodemspantrawls, Deense zegen, Schotse spanzegen	OTB, OTT, PTB, SDN, SPR	≥ 120 mm	Schol, kabeljauw
Schotse zegen	SSC	100–119 mm	Schol
Schotse zegen	SSC	≥ 120 mm	Schol, kabeljauw

Vistuig	Code	Maaswijdte	Vissoort
Kieuwnetten, geankerd kieuwnet, kieuwnet (drijfnet), kieuwnet (omringend), combinatie van kieuw- en schakelnetten, schakelnetten	GN, GNS, GND, GNC, GTN, GTR	90–109 mm	Tong
Kieuwnetten, geankerd kieuwnet, kieuwnet (drijfnet), kieuwnet (omringend), combinatie van kieuw- en schakelnetten, schakelnetten	GN, GNS, GND, GNC, GTN, GTR	140–270 mm	Kabeljauw
Handlijnen en hengelsnoeren (machinaal)	LHM		Makreel
Handlijnen en hengelsnoeren (met de hand bediend)	LHP		Kabeljauw
Pelagische ottertrawl, pelagische spantrawl	OTM, PTM	32-69 mm	Blauwe wijting, haring, horsmakreel en makreel

Tabel 1 Uitvoeringsregeling zeevisserij, Bijlage 8a Vistuigen met de codes, in voorkomend geval de maaswijdte en bijbehorende vissoorten, behorende bij artikel 21 (01-01-2018)

Ook kan op basis van de doelmatigheid van het UPV verdere afbakening worden gemaakt. Het doel van het UPV-systeem volgens de SUP richtlijn is in eerste instantie om verlies van kunststof in zee te reduceren. Veel vistuigproducten (bijvoorbeeld dobbers of boeien) hebben kunststofonderdelen. Deze materialen gaan vaak lang mee en/of worden niet geïdentificeerd in het kunststofzwerfafval op zee. De meest schadelijke producten zijn de grotere producten met een korte levensduur of een groot risico op verlies, zoals netten voor de bodemvisserij en pluus. Het is dus, ook volgens de sector, effectief als met name deze product(onderdelen) in de scope van het UPV-systeem worden opgenomen.

3.2.2 Wie is de producent?

De SUP richtlijn hanteert de volgende definities voor producent en in de markt brengen:

„producent“:

a) elke in een lidstaat gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van overeenkomsten op afstand (...) kunststofproducten voor eenmalig gebruik vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en in die lidstaat kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik of kunststofhoudend vistuig in de handel brengt (...) of:

b) elke in één lidstaat of derde land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks kunststofproducten voor eenmalig gebruik, gevulde kunststofproducten voor eenmalig gebruik, of kunststofhoudend vistuig in een andere lidstaat verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, (...) anders dan personen die visserijactiviteiten uitvoeren (...)

In deze definitie passen zowel de producenten van onderdelen als de producenten van de eindproducten. Producenten en importeurs brengen voor het eerst de netwerkonderdelen op de markt, CIV's brengen voor het eerst het eindproduct op de markt.

Fabrikanten die voor een groot deel van de visserijsector in Nederland het netwerk produceren zijn Maritiem en Van Beelen. Euronete/IJmuiden stores is een andere belangrijke producent waarvan het hoofdkantoor is gebaseerd in Portugal. Zij voeren echter zelf de producten in Nederland en vallen daarmee ook binnen de scope van het UPV in Nederland.

Een nadeel van het aanwijzen van de fabrikanten groep als verantwoordelijke producent in het UPV is dat ze beperkte grip hebben op wat er met hun netwerk en onderdelen gebeurt. Een deel van de milieu-impact en slechte recyclebaarheid van vistuig wordt veroorzaakt doordat de netten die zij produceren bij de havens en CIV's worden verbonden met vele andere onderdelen. De fabrikanten zullen dan voor de kosten van slechte recyclebaarheid opdraaien. Ook zitten producenten van onderdelen verder af van de gebruikers en inzamelpunten. Voor een doeltreffende en doelmatige inzameling en verwerking zullen de producenten goede samenwerking en communicatielijnen op moeten zetten met de overige spelers in de keten.

CIV's assembleren voor een groot deel van de visserij de netten tot eindproducten. Daarom is het overgrote deel van de keten van mening dat de CIV's ook vallen onder de definitie 'producent'. Een aandachtspunt is dat veel vissers (bijvoorbeeld circa 30 leden van CIV Urk) hun netwerk zelf kopen of importeren en assembleren in een eigen loods. Deze kunnen echter volgens de UPV-regeling niet worden bestempeld tot producent omdat het gebruikers zijn. Vissers die zelf importeren en assembleren vallen volgens de definities buiten het UPV-systeem. In deze situatie zijn de buitenlandse leveranciers van onderdelen en netten aangewezen als producent. Deze buitenlandse producenten zullen vermoedelijk ook leveren aan de visserijsector in andere EU-lidstaten. Om deze producenten deel uit te laten maken van de Nederlandse UPV zal gecoördineerde actie op EU-niveau moeten worden geïnitieerd, in het bijzonder als deze producenten zich buiten de EU bevinden.

Het nadeel van het labelen van binnenlandse en buitenlandse producenten, importeurs én de CIV's als verantwoordelijke producent in de keten is dat er onduidelijkheid kan bestaan over verantwoordelijkheden. Duidelijke definities en heldere samenwerking in de keten is dan noodzakelijk om tot een goede monitoring en volledige dekking van het volume aan vistuig te komen.

Mede gezien het doel van de sector om tot minimale administratieve lasten te komen is het aantrekkelijk om deze samenwerking tussen producenten te zoeken in één landelijk dekkende producentenorganisatie, die voor alle producenten de inzameling, monitoring, bewustwording en financiering organiseert. De visserijsector zelf ziet een groot onderscheid in de kottervisserij en de pelagische visserij in vistuigproductie en milieu-impact en zal wellicht aansturen op aanstelling van een Producer Responsibility Organisation (PRO) voor de kottervisserij, en een PRO voor de pelagische visserij. Vanuit kostenoverwegingen voor de gehele visserijsector is dit niet de aanbevolen route.

3.2.3 Afbakening UPV-doelstelling en voorkeuren sector

In deze paragraaf gaan we in op de minimale doelstelling die vanuit de kunststofregeling wordt gesteld voor UPV. Daarnaast bestaat er volgens de andere UPV-regelingen de mogelijkheid om de doelstellingen aan te vullen. De vistuigsector suggereerde twee andere doelstellingen als even belangrijk als het verminderen van het verlies van vistuig in zee. De keuze voor de doelstelling die de Rijksoverheid wil opnemen in het UPV-vistuig heeft consequenties voor de verdere invulling van het UPV-systeem. Vanaf hier zullen de verschillende scenario's worden geduid met 1, 2 of 3 sterren. De scenario's bouwen voort op elkaar en hebben als doelstelling:

1. Het reduceren van kunststofafval in zee *
2. + Het verhogen van het recyclingpercentage **
3. + Meer secundair/duurzaam materiaalgebruik in vistuig en/of duurzamere ontwerpen met het oog op recycling***

Hoofddoel: verminderen verlies kunststof in zee (*)

De kale doelstelling voor het UPV-vistuig systeem is dat er een inzamelpercentage van minimaal 23 % wordt bereikt, welke jaarlijks wordt opgehoogd.

Volgens de keten zit het al sinds meerdere jaren niet meer in de visserijcultuur om netten in zee te dumpen. Dit is onder andere bereikt met de green deal schone zee. Verlies van netten gebeurt steeds minder door betere meetapparatuur. Waar het gebeurt proberen ze het verloren net nog op te vissen. Het onderdeel van het net dat het meest afbreekt is het vispluis dat wordt ingezet in de bodemvisserij. Alternatieven zijn er, maar een belemmering voor invoering is dat ze nog te duur zijn. Dit zou dus een belangrijke focus moeten krijgen in het UPV-systeem. Meerdere partijen stelden dat het inzamelpercentage nu al ergens ligt tussen de 50 en 90 %. Dit is echter lastig te verifiëren, omdat nog niet duidelijk is hoe het monitoringsysteem zal worden ingevuld. Of een inzamelpercentage van 23 % tot meer en beter gescheiden inzameling zal leiden is dus nog niet met zekerheid te zeggen. Het belangrijkste voordeel dat in dit scenario wordt behaald is dat er een monitoringsysteem wordt opgezet, zodat daadwerkelijk kan worden aangetoond dat het inzamelpercentage jaarlijks wordt bereikt.

Verhogen van het recyclingpercentage ()**

Waar het vanuit circulariteitsperspectief, volgens de meerderheid van de keten, met name aan ontbreekt is recycling van het vistuig. Met name bij PP, PE, polyester en Dyneema is het voor weinig recyclers rendabel om de onderdelen uit elkaar te halen. Volgens recyclers helpt het als er in de haven op materiaalniveau gescheiden zou worden.

De inzameling van vistuig wordt nu georganiseerd door de havens, die daar in veel gevallen contracten met inzamelaars voor afsluiten. CIV's hebben baat bij betere afzet van de afvalstromen en controleren dus of er goed wordt gescheiden. Wij adviseren om op deze bestaande inzamelstructuur verder te ontwikkelen en gescheiden inzameling aan te moedigen, zodat er betere recycling kan ontstaan. De bij inzameling betrokken partijen zullen door de producenten moeten worden gestimuleerd om visnetten verder te scheiden op materiaalniveau. Plastix geeft bijvoorbeeld trainingen om hun klanten beter te leren scheiden.

Bek & Verburg geeft aan dat ze in principe al het materiaal kunnen recyclen van de visserijsector in Nederland. Als de vultuigstromen beter gescheiden zouden worden aangeleverd, zou dit leiden tot hoogwaardigere recycling.

Stimuleren secundair/duurzamer materiaalgebruik (*)**

CIV's, vissers en afvalverwerkers benoemden dat het stimuleren van secundair materiaalgebruik in netten (wat een katalyserend effect kan hebben voor recycling) en het vinden van alternatieven voor vispluis vanuit milieu-perspectief de belangrijkste ontwikkelingsrichtingen zijn. Deze doelstelling kan worden bereikt als de producenten bijvoorbeeld een toeslag zetten op de meest vervuulende materialen, en met deze inkomsten een korting geven aan de duurzamere alternatieven. Ook kan in een UPV kan door de producenten een fonds worden opgezet om te investeren in dergelijke doeltreffende innovaties voor de keten.

3.2.4 UPV-scenario's

Het type UPV-systeem dat wordt gekozen is afhankelijk van de definitie van de producent en de geselecteerde doelstellingen. Aan de volgende structuren voor een UPV-systeem kan worden gedacht:

1. De CIV's zijn de producent en gaan individueel te werk

Twaalf CIV's zijn individueel verantwoordelijk voor het dragen van de kosten voor inzameling en verwerking, monitoring en bewustwording. Een voordeel hiervan is dat de CIV's de eindproducten in de keten beheren (middels verkoop, onderhoud en soms ook afvalinzameling) en in direct contact staan met de vissers. Monitoring van inzameling en bewustwording kunnen dus juist door de CIV's goed worden opgepakt.

De CIV's kunnen dit individueel invullen. Ze kunnen een afvoerbijdrage heffen op de netten die ze verkopen aan de gebruikers, gebaseerd op de kosten voor inzameling (*). De hoogte van het tarief kunnen ze baseren op de kosten benodigd voor het scheiden en recyclen van het net (*). Ze kunnen afspraken maken met de klanten over betere scheiding om het tarief weer te verlagen. Dit leidt wel tot extra administratie.

De CIV's rapporteren ieder apart aan de rijksoverheid. Nadelen hieraan zijn dat gebruikers die zelf hun materialen netten importeren of hun materialen inkopen van producenten (en vervolgens zelf produceren) dan grotendeels free-riders zijn in dit systeem: ze betalen niet mee aan het tarief dat de CIV via een toeslag vraagt voor de inzameling en recycling van het product. De individuele benadering heeft als consequentie ook dat de ILT zal moeten controleren of iedereen zich aan de regels houdt.

2. De fabrikanten zijn de producent en gaan individueel te werk

In dit scenario zijn de importeurs en binnenlandse fabrikanten (en buitenlandse in geval van directe verkoop aan eindgebruikers) de verantwoordelijke producent. Op basis van de inzamelings- en verwerkingskosten bepalen ze een vaste toeslag (*) of een gedifferentieerde toeslag (of eventueel korting) (***) die ze opnemen in de prijs van hun producten.

Fabrikanten verkopen met name deelproducten en hebben contact met doorverkopers (bijvoorbeeld CIV's), minder met de gebruikers.

Er is dus meer communicatie en connectie met de keten nodig dan nu. Ze zetten een monitoringssysteem en bewustwordingscampagne op waarbij ze veel communiceren met de CIV's en havens. Voor het inzichtelijk krijgen van de kosten voor inzameling en verwerking van hun producten communiceren ze met de havens en afvalverwerkers. Voordeel aan dit systeem is dat het overzichtelijk is, er zijn maar een paar grote producenten (3 tot 5) die leveren aan de pelagische visserij en de kotters.

Het nadeel aan dit systeem is dat de producenten weinig grip hebben op de rest van de keten en dus meer kosten zullen moeten maken om te voldoen aan de eisen van het UPV. Een ander nadeel is dat de tariefdifferentiatie enkel op materiaalniveau kan plaatsvinden waardoor duurzamere ontwerpen van netten niet worden gestimuleerd. Er is mogelijk financiële ruimte over om een innovatiefonds op te stellen waarbij gericht wordt op het werken met secundair materiaal in de netten of alternatieven voor vispluis (***).

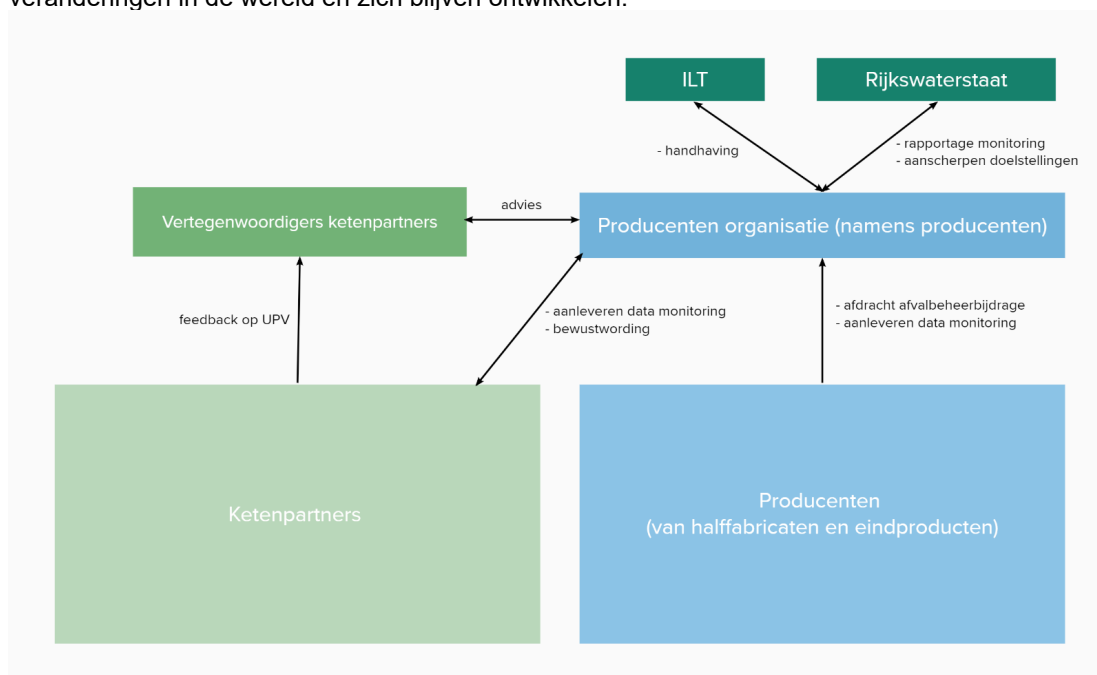
3. Fabrikanten en CIV's zijn de producent en werken samen in een (of hooguit twee) landelijk dekkende PROs

In dit scenario zijn de importeurs, fabrikanten en CIV's gezamenlijk aangewezen als producenten van vistuig. Omdat een individuele benadering in dit scenario onoverzichtelijk is, verwachten we dat de producenten en CIV's in deze situatie een (of hooguit twee) landelijk dekkende producenten organisaties zullen opzetten. Een voorbeeld van hoe dit systeem er uit kan zien is te zien in figuur 3.2. Het organiseren van een UPV middels een PRO levert als voordeel op dat het systeem efficiënt kan worden geregeld en meer inkoopmacht heeft ten behoeve van inzameling en recycling. Daarnaast kan dit leiden tot de meeste harmonisatie en de laagste administratieve lasten. Met een PRO hoeft er maar een expert te zijn die de financiering organiseert, in plaats dat bijvoorbeeld elke producent en CIV dit zelf regelt.

Iedere producent kan hierbij aansluiten. Partijen die ervoor kiezen dit niet te doen zijn nog steeds verplicht individueel te voldoen aan de eisen van het UPV. Om een goed aanspreekpunt te hebben wordt het aangeraden in de uitvoering van de werkzaamheden de PRO bij te staan door een adviescommissie waarin alle ketenpartners zijn vertegenwoordigd. Deze adviescommissie kan gevraagd en ongevraagd advies leveren aan het de PRO.

In dit scenario kunnen de doelstellingen later worden toegevoegd. Zo kan eerst worden gefocust op het opzetten van een monitoringssysteem en het behalen van de inzameldoelstelling. Als dit loopt dan kan stap 2 tariefdifferentiatie op basis van verwerkingskosten worden toegevoegd. Stap 3 zou kunnen zijn om een fonds op te zetten om duurzame innovaties (met secundair of biologisch afbreekbaar materiaal) te initiëren of om vervuilende materialen meer te belasten en met de opbrengst de kosten van deze duurzamere alternatieven te verlagen.

Andere UPV-systemen zijn ook in de loop van de tijd gegroeid. De ontwikkeling die de UPV voor verpakkingen heeft doorgemaakt sinds de invoering is enorm; van focus op meer inzameling naar de kwaliteit van inzameling in relatie tot mogelijkheden voor recycling, de opkomst van nascheiding en de ontwikkeling in doelstellingen bijvoorbeeld. En voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur is de overeenkomst voor de afvalbeheerbijdrage algemeen verbindend verklaard, nadat er eerst verschillende collectieve verbanden van producenten voor verschillende apparaten naast elkaar bestonden. Een UPV-systeem kan en moet meebewegen met de veranderingen in de wereld en zich blijven ontwikkelen.



Figuur 3-2 Organisatie UPV-systeem met Producenten Organisatie

3.2.5 Economische instrumenten

Om een UPV-systeem te financieren zijn er drie soorten economische instrumenten die gebruikt kunnen worden: een statiegeldsysteem, een afvoerbijdrage en een toeslag/subsidie.

Statiegeldsysteem

In een statiegeldsysteem wordt een bepaald bedrag betaald aan de gebruiker wanneer deze het product inlevert bij het daartoe gewezen inzamelpunt. Dit bedrag heeft de gebruiker al betaald bij de aanschaf van het product. Op deze manier wordt geprobeerd om het voor een gebruiker aantrekkelijk te maken om het product na gebruik in te leveren. Hiermee wordt het hergebruik van de producten gestimuleerd.

Afvoerbijdrage

Een afvoerbijdrage wordt bij de aanschaf van een product betaald door de gebruiker. Deze bijdrage wordt gebruikt voor de inzameling en de verwerking van de afvalstroom die ontstaat wanneer het product aan het einde van zijn levensduur is.

Het bedrag van deze bijdrage is dan ook gebaseerd op de kosten van inzameling en verwerking van vuilafval. Dit systeem wordt vaak gebruikt bij producten met een lange(re) levensduur.

Toeslag/korting

Een toeslag op een bepaald materiaal heeft als doel om het materiaalgebruik van dit type materiaal te doen verminderen. Dit zijn vaak de materiaalstromen die niet goed recyclebaar zijn of gevaarlijke stof bevatten. De hoogte van de toeslag is afhankelijk van de kosten voor inname en recycling. Ook kan een combinatie van toeslag en subsidie worden gebruikt. Bij dit instrument wordt er een toeslag betaald over het product en krijgen de afvalverwerkers een subsidie voor de verwerking van dit product

Tariefdifferentiatie

Het is aan de producent/PRO om een tariefsysteem in te richten en te werken met tariefdifferentiatie. Tariefdifferentiatie kan producenten/consumenten uiteindelijk sturen richting keuzes die kostenverlagend zijn voor het inzamel- en recycleproces (*). Dit zijn bijvoorbeeld, minder materialen (langere levensduur), beter recyclebare materialen, of netten die eenvoudiger te scheiden zijn. De methode voor tariefdifferentiatie met korting werkt volgens de gedachte dat het nieuwe UPV-tarief voor producenten wordt bepaald op basis van de gemaakte kosten van het voorgaande jaar (identiek aan de UPV-verpakkingen).

Wel is tariefdifferentiatie pas effectief vanaf een aanzienlijk bedrag; een klein verschil in kosten zal de producent niet aansturen op zoek te gaan naar alternatieven. Aanvullend kan tariefdifferentiatie worden uitgewerkt op basis van milieu-impact (*). De producent kan het zo inzetten dat de extra inkomsten die ontstaan door een hogere prijs op een product met een hoge milieu-impact in te zetten als korting voor een alternatief product met een lagere milieu-impact.

Voorkeuren sector

Het systeem dat het vaakst werd geopperd in interviews gaat uit van een corrigerend mechanisme waarbij ook sprake is van beloning (bijvoorbeeld een korting) bij aankoop van beter recyclebaar en/of duurzamer vuil. Ook is gesuggereerd dat vissers die afgedankt vuil aan wal brengen en gescheiden inleveren worden beloond door het verlenen van korting op een nieuwe aankoop. Middels de afvoerbijdrage en toeslag/subsidie kan worden gedifferentieerd op basis van milieu-impact van materialen. Mogelijk zijn de tarieven voor een UPV in de visserijsector echter te klein om deze tariefdifferentiatie effectief in te zetten.

Een statiegeldsysteem wordt afgeraden door de sector, gezien de hoge administratieve kosten en het lastig te meten is hoeveel er aan het eind terugkomt. Het net is namelijk vaak vochtig en zwaarder bij het inleveren.

3.2.6 Organisatie en samenwerking

Onderlinge samenwerking

Als een UPV-systeem van kracht wordt, is het aan de producenten om individueel of collectief (al dan niet via een AVV) de gestelde doelen te behalen. Als de producenten ervoor kiezen om de verantwoordelijkheid collectief op te pakken dan zullen zij een producentenorganisatie (PRO) oprichten waar de verantwoordelijkheid voor het behalen van de doelen op overgaat. Als minstens 55 % van de markt wil deelnemen en zij hebben ook minstens 55 % van de markt gezamenlijk, en een van de twee criteria voldoet aan ten minste 75 % dekking, dan kan er een Algemeen Verbindend Verklaring worden aangevraagd waardoor iedereen verplicht mee moet doen aan het UPV-systeem. De producenten vullen de opzet en besturing van deze producentenorganisatie zelf in.

Binnen de Nederlandse visserijsector is al een stichting opgericht die een rol vervult die ook door een PRO moet worden ingevuld. De Stichting Financiering Afvalstoffen Visserij (SFAV) financiert het inzamelen van collectief aangelande afvalstoffen. Er zijn circa 400 vissersschepen aangesloten en er wordt gewerkt via een abonnementssysteem voor een aantal afvalstoffen uit Annex 1 en Annex 5 van het Marpol Verdrag. De SFAV maakt afspraken met de reders en de inzamelaars. De inzamelaars registreren de ingezamelde hoeveelheden en deze gegevens worden centraal geadministreerd. Een UPV voor vistuig kan mogelijk profiteren van de bestaande systematiek en ervaringen binnen de sector.

Samenwerking met de sector

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid stelt de producent verantwoordelijk voor de afvalfase van het product. Om deze verantwoordelijkheid vorm te geven is samenwerking met andere ketenpartijen nodig; de producent kan de verantwoordelijkheid niet alleen vormgeven. Het tot stand brengen van de benodigde samenwerking en het maken van afspraken met andere ketenspelers is aan de producenten. Producenten hebben de regie, maar andere ketenpartijen hebben ook verantwoordelijkheden, zoals het verzamelen van data ten behoeve van de monitoringverplichting.

Om de producentenverantwoordelijkheid goed uit te voeren en de gelden effectief te besteden moeten de producenten gevoed worden met kennis door alle partijen in de keten. Denk hierbij aan leveranciers van virgin materialen, vissers, havens, PO's, KIMO en afvalverwerkers (zowel in Nederland als in het buitenland). Dit zou het beste werken als al deze partijen via een afvaardiging in een samenwerkingsconstructie (bijvoorbeeld een adviescommissie die periodiek bijeenkomt) betrokken worden bij het optimaliseren van de keten. De meeste partijen in de keten benadrukken dat samenwerking nodig is om de doelen van de UPV te behalen. Ook voor het creëren van draagvlak en vergroten van het bewustzijn rondom vistuigafval en –verlies kunnen de producenten samenwerken met bestaande samenwerkingsverbanden als de producentenorganisaties in de visserijsector, KIMO of VisNed.

Samenwerking met de Rijksoverheid

De Rijksoverheid vormt een belangrijke samenwerkingspartner. Zij beschikken over een overzicht van de keten, en instrumenten/mandaat om medewerking te stimuleren. Indien nodig kan de Rijksoverheid rapportageverplichtingen opleggen aan andere spelers in de keten. Ook kan de overheid door middel van handhaving spelers een gewenste kant uit dirigeren.

In andere UPV's bestaat de mogelijkheid dat producenten (via de producentenorganisatie) de ILT verzoeken om handhavend op te treden als het vermoeden bestaat dat een bedrijf niet (voldoende) bijdraagt aan het behalen van de doelstellingen. Ook kan de overheid ketenoverleg faciliteren, waarbij de producenten tot de deelnemers behoren.

Harmonisatie met UPV in het buitenland

De visserijsector is een internationale sector. Buitenlandse vissers meren aan in Nederland en laten daar ook afval achter. Daarnaast gebeurt het wel eens dat vissers onder de vlag van een ander land gaan varen als ze daarmee veel tijd, geld of moeite kunnen besparen. Alle spelers benadrukken dat de UPV-regelingen geharmoniseerd moeten worden met de buurlanden, zowel tussen EU-lidstaten en niet-lidstaten in OSPAR verband, om dergelijke stappen te voorkomen. Hiervoor is het belangrijk dat de Rijksoverheid inzichten blijft uitwisselen met de andere landen, dit terugkoppelt aan de producenten en eventueel eist van de producenten dat ze bepaalde aspecten meenemen ten behoeve van harmonisatie met de rest van de UPV-systemen.

Ook in de benadering van buitenlandse, met name niet-EU leveranciers, kan de overheid afstemming zoeken met de overige betrokken EU-lidstaten.

3.2.7 Monitoring

Jaarlijks zullen producenten moeten aantonen hoe zij invulling geven aan de producentenverantwoordelijkheid en in hoeverre zij aan de doelstellingen voldoen. Hiervoor zullen zij gegevens moeten verzamelen, bijvoorbeeld over de uitgaande materiaalstromen, en de ingeleverde materiaalstromen. En de mate van gescheiden aangeleverde stromen, naar ook over de volumes verwerkte materialen in hergebruik, recycling en verbranding. Er moet dus veel meer transparantie komen in de keten. De benodigde gegevens zijn beschikbaar bij verschillende spelers de keten van vistuig.

Inzicht in vistuigverkoop is nodig om de afvalbeheerbijdrage te kunnen innen en om inzicht te krijgen op eventuele free-riders (spelers die elders inkopen en zelf hun netten maken). Als wordt gekozen voor tariefdifferentiatie is het van belang om inzichtelijk te maken hoe via deze differentiatie wordt gestuurd op vistuig met lagere verwerkingskosten.

Fabrikanten hebben vaak alleen een beeld van wat er wordt verkocht, de materiaalsamenstellingen, volumes en de kopers. CIV's hebben vaak een goed beeld van welke materialen worden verkocht en wat er mee gebeurt. Ze hebben een minder goed beeld van wat wordt ingeleverd. Ze zien de netten die gerepareerd worden en wat ze eruit snijden. Ze zien niet wat er apart in de bigbags wordt gedaan.

Ze schatten in dat ze zo'n 20 % zien, en 80 % niet, omdat dat eindigt in bigbags. De havens weten vaak grofweg wat de het gewicht van de afvalstromen. De bigbags gaan naar verschillende afvalverwerkers, soms ook in het buitenland, waardoor het lastig kan zijn te achterhalen wat er precies met de materialen gebeurt.

De sector ziet een optie om inkoop en inzameling van netten beter te monitoren met de app e-catch. Via deze app houden vissers hun visvangsten bij, als ze toch al bezig zijn dan zouden ze ook in kunnen vullen wat voor materialen ze hebben ingekocht, hoeveel, en hoeveel ze hebben verloren of ingeleverd. De producent zou ook door te investeren in deze app de monitoring kunnen vereenvoudigen.

3.2.8 Kosten

Bekende kosten huidige systeem

De kosten van netwerk variëren tussen 4 euro en 15 euro per kg, afhankelijk van welk type materiaal het is. Waar PE en PP vaak goedkoop zijn, zijn materialen als nylon en Dyneema een stuk duurder. Nadat CIV's het netwerk hebben ingekocht bij fabrikant gaat er vaak 0,25 per kg bovenop voor de verwerking. Op de lange termijn verschillen de kosten van netten, omdat de levensduur sterk kan verschillen. Netten van PP en PE kunnen een levensduur hebben van 3 maanden, terwijl netten van Dyneema of nylon soms 10 jaar meegaan. Daarnaast is de levensduur afhankelijk van de type vistechiek en de locaties waar wordt gevisst. Bij bodemvissen op een ruige ondergrond zal de levensduur korter zijn dan bij bodemvissen bij een zachte ondergrond. Bij de pelagische visserij kunnen netten zo'n 10 jaar meegaan. In deze sector werken ze vaak met Dyneema of nylon. Dyneema is erg sterk, en twee keer duurder dan nylon.

De kosten voor het inzamelen en 100 % recyclen van netten liggen volgens Bek & Verburg rond 160 euro per ton (zo'n EUR 0,16 per kilo), ofwel 1-4 % van de kosten van een nieuw net. Deze kosten voor inzameling en verwerking worden al door de sector gedragen in de vorm van een bijdrage aan inzameling en verwerking via havenfaciliteiten, of via de afvoer van bedrijfsafvalstoffen. De gemaakte kosten zijn deels afhankelijk van de afzetmogelijkheden van de kunststof. Hoe hoger deze opbrengsten zijn, hoe lager de benodigde toeslag. Het zou interessant zijn te kijken in hoeverre de producenten zelf aan deze kunnen bijdragen aan dit systeem door met de secundaire kunststof te werken die uit de recycling machines komt van Bek & Verburg.

Aan enkele partijen is de vraag gesteld wat de grens is vanaf wanneer klanten zouden overstappen op een andere inkooproute of fabrikant. Dit werd geschat op een stijging van circa 50 cent per kg. Mochten de kosten uitstijgen boven die grens zullen vissers wellicht zelf gaan importeren. Dit is een belangrijk risico om te vermijden, omdat dit tot complexiteit en mogelijk free-rider gedrag leidt in de sector.

Kosten UPV systeem

De variabele kosten van een UPV-systeem zijn de kosten van het inzamelen en verwerken van vistuig. De variabele kosten die bekend zijn voor inzamelen en verwerken worden geraamd op 160 euro per ton. Een grove inschatting op basis van de afzet van maximaal 1.500 ton aan kunststofhoudend vistuig (tabel 2) leidt tot circa EUR 240.000 aan jaarlijkse kosten op basis van 100 % inzameling en verwerking. Dit vraagt nog nadere precisering en eventueel correctie op basis van de daadwerkelijk ingezamelde volumes aan vistuig binnen het te ontwikkelen PRO systeem.

Vaste kosten zijn de kosten voor de opzet van het UPV-systeem, de organisatie, huisvesting, IT-systemen ten behoeve van monitoring en communicatiecampagnes. Daarbij komen mogelijk nog kosten voor het opzetten van een innovatiefonds, hoewel dat laatste bij deze relatief lage inzamelingskosten moeilijk is te realiseren. Aangezien de vistuigsector een relatief kleine sector is kan een PRO mogelijk toe met 2 FTE voor de organisatie en uitvoering van de UPV.

De uitvoeringskosten komen daarmee grofweg neer op circa EUR 250.000 per jaar, uitgaande van één PRO voor de gehele sector. Dit is exclusief aanvullende individuele administratieve lasten voor producenten, importeurs en CIVs ten behoeve van monitoring en rapportage.

Bovenstaande inschattingen zijn vrij ruim ingestoken. Jaarlijks zal het UPV-systeem naar schatting maximaal EUR 500.000 kosten, waarbij het goed is te beseffen dat de sector een deel van deze kosten vanwege de huidige inzamelstructuur al absorbeert en het dus niet volledig als meerkosten ten gevolge van de UPV kunnen worden beschouwd.

Tabel 2 Grove inschatting kosten UPV-vistuig

Onderdeel	Hoeveelheid
Inzameling en verwerkingskosten (EUR/ton)	€ 160
Omvang kottervloot (vloot)	300
Omvang pelagisch (vloot)	6
Omvang overig (vloot)	200
Gewicht kunststof per schip (ton)	4
Gewicht per jaar kottervloot (ton) (ld = 1 jaar)	1.200
Gewicht per jaar pelagisch (ton) (ld = 6 jaar)	4
Gewicht per jaar overig (ton) (ld = 10 jaar)	80
Geschat totaalgewicht kunststof geleverd aan visserijsector per jaar (ton)	1.500
Geschatte totale kosten inzameling en verwerking per jaar (EUR) bij 100% inzameling	€ 240.000
Geraamde kosten uitvoering UPV	€ 250.000
Inschatting kosten UPV (EUR)	€ 490.000
Gemiddelde verkoopwaarde van vistuig (EUR/kg)	€ 7,00
Gemiddelde UPV kosten per kg kunststof	€ 0,33
Gemiddelde verhoging verkoopprijs als gevolg van UPV (%)	4,6 %

4 Afronding

4.1 Conclusie en aanbevelingen

In dit onderzoek naar de vormgeving van een UPV-stelsel voor vistuig zijn een aantal onderzoeksvragen beantwoord over (1) definities, scope en doelstellingen, (2) rollen en verantwoordelijkheden (3) financiering en economische instrumenten. De antwoorden zijn gebaseerd op literatuurstudie en input vanuit de sector. De antwoorden geven richting en bieden aanknopingspunten voor het verder vormgeven en uitwerken van de UPV in overleg met de producenten en partijen uit de keten. Onderstaande tabel vat samen hoe het meest passende UPV-scenario voor vistuig er uit kan zien.

Ontwerp element	Advies
Definitie producent	Producenten en importeurs van onderdelen en materialen (ook buitenlandse producenten), en producenten en importeurs van eindproducten (inclusief CIV's), die vistuig voor het eerst op de Nederlandse markt zetten
Vorm	Ministeriële Regeling onder de bestaande Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB); overheid legt bepaalde doelstellingen op.
Looptijd	Totdat de wetgever aanpassingen doet, AVV is eindige looptijd die producenten kunnen bepalen
Financieel systeem	Producent betaalt afvalbeheerbijdrage
Organisatie	Organisatie gaat via 1 sectorbrede PRO. CIV, producenten en importeurs kunnen gezamenlijk AVV aanvragen ter voorkoming van free-ridergedrag
Producentenorganisatie	2 FTE zijn vermoedelijk voldoende om een producentenorganisatie (PRO) op te zetten en te voeren. Centrale verantwoordelijkheid en aanspreekpunt voor alle betrokken partijen
Monitoring	Rapportage aan PRO over materiaalstromen door de producenten en importeurs, CIV's, en afvalinzamelaars en -verwerkers. Duidelijke definities en afspraken, en een goed centraal rapportagesysteem kan veel administratieve last voorkomen.
Inzameling	PRO is verantwoordelijk voor de organisatie van inzameling van vistuig in de havens,
Transport en verwerking	PRO is verantwoordelijk voor het organiseren en contracteren van transport en verwerking
Handhaving	ILT zal handhaven op het behalen van de doelen met de PRO
Verantwoordelijkheden in totstandkoming UPV	De Rijksoverheid zorgt voor conformiteit met artikel 8 bis van de Kaderrichtlijn Afval en de toets op doelmatigheid van het afvalbeheer.
Kosten UPV	De variabele kosten (voor inzameling en verwerking) komen naar schatting neer op 240.000 EUR per jaar op basis van 100% inzameling. Deze kosten worden al gedekt door de sector maar verschuiven naar de producent. De vaste kosten komen naar schatting uit op circa 250.000 EUR per jaar.

Het invoeren van een UPV-stelsel betekent dat de partijen in de vistuigketen zich moeten richten op samenwerking in een gedeelde verantwoordelijkheid. Het invoeren en inregelen van een nieuw ontworpen stelsel vraagt tijd en zorgvuldigheid. De lessen van andere UPV-systemen kunnen worden meegenomen in het ontwerp en de invoering van de UPV-vistuig. De ervaringen laten zien dat de UPV-systemen ook na invoering een continue ontwikkeling doormaken.

De volgende punten zijn belangrijk bij het vormgeven bij het UPV-systeem.

- Maak de in- en uitstroom is van vistuig, en gescheiden in te zamelen volumes inzichtelijk, zodat er een passende inzameldoelstelling kan worden gesteld
- De afbakening van de producent dient een combinatie te zijn van producenten van onderdelen en eindproducten
- Het systeem dient de doelen na te streven die de overheid en de sector belangrijk achten. De sector vindt andere zaken belangrijk vanuit milieu-perspectief (betere recycling en duurzame alternatieven voor vispluis) dan de overheid
- Er kan naast een inzameldoelstelling worden gekozen voor uitbreiding van de doelstelling met bijvoorbeeld tariefdifferentiatie, waardoor keuzes en gedrag worden gestuurd richting betere recycling en duurzamere materialen. Het is echter de vraag of dat op grond van de betrekkelijk lage financiële opbrengst van het systeem leidt tot substantiële ondersteuning van duurzame initiatieven
- Organisatie van het UPV kan worden bepaald door de producenten zelf, maar administratieve last kan waarschijnlijk worden verminderd door een AVV aan te vragen en één sector brede PRO op te zetten
- Een deel van de producenten bevindt zich in de EU buiten Nederland en zelfs buiten de EU. Deze dienen een vertegenwoordiger te hebben die deelneemt aan de PRO en zorgt dat het bedrijf aan de verplichtingen van het UPV voldoet

4.2 Discussie

Bij de effectiviteit en met name de kosteneffectiviteit van UPV voor vistuig kunnen kanttekeningen worden geplaatst. In vergelijking met bestaande UPV-systemen gaat het om een zeer beperkt afvalvolume dat moet worden ingezameld en verwerkt. Dit volume ligt bij de andere systemen een aantal factoren hoger. De kosten voor het voeren van een PRO, en een inzamelsysteem met voldoende dekking moet worden bekostigd uit een toeslag op een klein volume producten. De UPV-kosten voor producenten voor het op de markt brengen van kunststofhoudend vistuig blijven evenwel beperkt ten opzichte van de huidige productkosten.

Er is getracht om op basis van bekende cijfers en de interviews een schatting te maken van de in- en uitstroom van vistuig uit de visserijsector. Omdat een goede monitoring nog ontbreekt zijn deze schattingen betrekkelijk grof en vergen nader onderzoek om tot een goede prijsvorming te komen voor een UPV-bijdrage voor kunststofhoudend vistuig.

Het is belangrijk dat het doel van een circulaire keten niet uit het oog wordt verloren en dat parallel aan de UPV voldoende aandacht gaat naar effectieve circulaire maatregelen zoals ecodesign principes aan de voorkant van de keten.

Een belangrijke zorg voor de sector is free-ridergedrag van met name buitenlandse producenten voor deze UPV, waardoor de lasten te eenzijdig bij binnenlandse producenten en importeurs komen te liggen. Om het risico op free-ridergedrag te verminderen wordt geadviseerd dat de Rijksoverheid in EU-verband of OSPAR-verband samenwerking zoekt om buitenlandse producten onderdeel te laten uitmaken van de UPV.

Bijlage 1 Literatuurlijst

Afvalcirculair (2022) Producentenverantwoordelijkheid

<https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/afvalregelgeving/producentenverantwoordelijkheid/>

Bourguignon, D. (2019). Single-use plastics and fishing gear. *European Parliament*, 12.

De, L. C. (2020). Single Use Plastics-Its Impact and Sustainability. *Biotica Research Today*, 2(6), 428-431.

Huijts, J. H. M. (2021). De Europese strijd tegen vervuilende single use plastics. *NTER Nederlands Tijdschrift Europees Recht*, 27(5/6), 105-109.

KIMO (2019) Exploring extended producer responsibility schemes for fishing gear

<https://www.kimointernational.org/news/exploring-extended-producer-responsibility-schemes-for-fishing-gear/>

Leal Filho, W., Saari, U., Fedoruk, M., Iital, A., Moora, H., Klöga, M., & Voronova, V. (2019). An overview of the problems posed by plastic products and the role of extended producer responsibility in Europe. *Journal of cleaner production*, 214, 550-558.

Maitre-Ekern, E. (2021). Re-thinking producer responsibility for a sustainable circular economy from extended producer responsibility to pre-market producer responsibility. *Journal of Cleaner Production*, 286, 125454.

NRC (2022) Een schrobborstel gemaakt van visnetten: op zoek naar een nieuwe bestemming voor zee-afval <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/05/31/zee-afval-kan-voor-van-alles-worden-gebruikt-a4131104?t=1655993648>

Polet, H., Torreele, E., Sandra, M., Verleye, T., De Graef, L. P., Carels, K., ... & Van Bogaert, T. (2015). Visserij 6.

Quirijns, F., Beier, U., Deetman, B., Hoekstra, G., Mol, A., & Zaalmink, W. (2021). *Beschrijving garnalenvisserij: Huidige situatie, knelpunten en kansen* (No. C049/21). Wageningen Marine Research.

RIVO, D. V. H. RIJKSINSTITUUT VOOR VISSERIJONDERZOEK.

Schneider, F. (2020). *A Life Cycle Assessment (LCA) on the retrieval and waste management of derelict fishing gear* (Doctoral dissertation, University of Bath).

Smith, S., Bos, O., Steins, N., Schadeberg, A., van den Bogaart, L., van Rijn, J., ... & Zaalmink, W. (2019). *Duurzame Visserij: programmeringsstudies Landbouw, Water en Voedsel* (No. C139/19). Wageningen Marine Research.

Strietman, W. J. (2021). *Eindrapportage VisPluisvrij: activiteiten, resultaten en aanbevelingen op basis van de resultaten van het project VisPluisvrij (2013-2018) en het aansluitende project 'Testfase Biopluis' in 2020* (No. 2021-058). Wageningen Economic Research.

TAUW & Rebel (2021) Naar een UPV voor textiel
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/05/20/bijlage-5-eindrapportage-upv-textiel-rebel-group>

Visserij voor een schone zee (2022) <http://visserijvooreenschonezee.nl/>

Vermeulen, W., Backes, C., de Munck, M., Campbell-Johnston, K., de Waal, I. M., Rosales Carreon, J., & Boeve, M. (2021). Transitiepaden voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op weg naar een circulaire economie (WHITE PAPER).

WUR (2021) Visserij:
<https://www.agrimatie.nl/SectorResultaat.aspx?subpubID=2232§orID=2860>

Bijlage 2 Artikel 8 en 8 bis uit de kaderrichtlijn afvalstoffen

Artikel 8 Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

1. Ter stimulering van hergebruik en de preventie, recycling en andere nuttige toepassing van afvalstoffen kunnen de lidstaten wettelijke of andere maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat iedere natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig producten ontwikkelt, vervaardigt, behandelt, verwerkt, verkoopt of invoert (producent van het product) een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid draagt. Die maatregelen kunnen onder andere bestaan uit het aanvaarden van teruggebrachte producten en de van gebruikte producten overgebleven afvalstoffen, alsmede het daaropvolgende beheer van de afvalstoffen, en de financiële verantwoordelijkheid voor die activiteiten. Verder kunnen deze maatregelen de verplichting omvatten openbaar beschikbare informatie te verstrekken over de mate waarin het product herbruikbaar en recyclebaar is. Indien die maatregelen bestaan in het opzetten van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, zijn de algemene minimale vereisten van artikel 8 bis van toepassing. De lidstaten kunnen besluiten dat producenten van producten die uit eigen beweging financiële of financiële en organisatorische verantwoordelijkheden voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product op zich nemen, sommige of alle algemene minimumvereisten van artikel 8 bis moeten toepassen
2. De lidstaten kunnen passende maatregelen nemen die ertoe stimuleren om producten en onderdelen van producten zodanig te ontwerpen dat de milieueffecten en de afvalproductie zowel bij de vervaardiging als bij het latere gebruik van de producten worden verminderd, en om ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing en verwijdering van producten die afval zijn geworden, geschieden overeenkomstig de artikelen 4 en 13. Dergelijke maatregelen kunnen onder meer aanmoedigen tot het ontwikkelen, vervaardigen en in de handel brengen van producten en componenten van producten die geschikt zijn voor meervoudig gebruik, gerecycleerde materialen bevatten, die technisch duurzaam en gemakkelijk te repareren en die, zodra zij afval zijn geworden, geschikt zijn voor voorbereiding voor hergebruik en recycling om een juiste toepassing van de afvalhiërarchie te faciliteren. Bij die maatregelen wordt rekening gehouden met de effecten van producten gedurende hun volledige levenscyclus, met de afvalhiërarchie en, in voorkomend geval, met het potentieel voor meervoudige recycling
3. Bij de toepassing van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid houden de lidstaten rekening met de technische uitvoerbaarheid en de economische haalbaarheid en de effecten in hun totaliteit op het milieu, de volksgezondheid en de maatschappij, met inachtneming van de noodzaak een goede werking van de interne markt te garanderen
4. De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt toegepast onverminderd de verantwoordelijkheid voor afvalbeheer als bedoeld in artikel 15, lid 1, en onverminderd de bestaande specifieke wetgeving inzake afvalstromen en producten

5. De Commissie organiseert een informatie-uitwisseling tussen de lidstaten en de actoren die betrokken zijn bij de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid over de praktische uitvoering van de algemene minimale vereisten van artikel 8 bis. Dit omvat onder andere de uitwisseling van informatie over beste praktijken om te zorgen voor adequate governance, grensoverschrijdende samenwerking met betrekking tot regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en een soepele werking van de interne markt, over de organisatorische aspecten en de monitoring van organisaties die verplichtingen uit hoofde van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomen namens producenten van producten, over de differentiëring van financiële bijdragen, over de selectie van afvalbeheerders en over de preventie van zwerfafval

De Commissie publiceert de resultaten van de informatie-uitwisseling en kan richtsnoeren geven met betrekking tot deze en andere relevante aspecten. De Commissie publiceert, in overleg met de lidstaten, richtsnoeren voor de grensoverschrijdende samenwerking ten aanzien van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en voor de differentiëring van financiële bijdragen als bedoeld in artikel 8 bis, lid 4, onder b).

Indien zulks nodig is om verstoring van de interne markt te voorkomen, kan de Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen tot vaststelling van criteria met het oog op de eenvormige toepassing van artikel 8 bis, lid 4, onder b), zonder echter de hoogte van de bijdragen precies vast te stellen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 39, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure

Artikel 8 bis Algemene minimumvereisten voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

1. Indien er overeenkomstig artikel 8, lid 1, regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zijn vastgesteld, ook krachtens andere wetgevingshandelingen van de Unie, zorgen de lidstaten ervoor:
 - a) dat zij duidelijk de taken en verantwoordelijkheden omschrijven van alle betrokken actoren, waaronder de producenten van producten die producten in de lidstaat in de handel brengen, de organisaties die namens hen verplichtingen uit hoofde van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomen, de private of publieke afvalverwerkers, de plaatselijke instanties en, waar van toepassing, exploitanten van installaties voor hergebruik en voorbereiding voor hergebruik en ondernemingen van de sociale economie

- b) dat zij, in overeenstemming met de afvalhiërarchie, doelstellingen voor afvalbeheer vaststellen, met als doel ten minste de kwantitatieve doelstellingen te behalen die relevant zijn voor de regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zoals vastgelegd in deze richtlijn, Richtlijn 94/62/EG, Richtlijn 2000/53/EG, Richtlijn 2006/66/EG en Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad³, en andere kwantitatieve en/of kwalitatieve doelstellingen vaststellen die relevant worden geacht voor de regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid;
- c) dat er een verslagleggingssysteem wordt opgezet om gegevens te verzamelen over de producten die in de lidstaat in de handel worden gebracht door producenten van producten waarop uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van toepassing is, evenals gegevens over de inzameling en verwerking van die producten afkomstig afval, waar van toepassing met vermelding van de materiaalstromen, alsook andere gegevens die relevant zijn voor de toepassing van punt b);
- d) dat gelijke behandeling en non-discriminatie van producenten van producten gewaarborgd wordt, ongeacht hun oorsprong of grootte, zonder dat er een onevenredige regelgevingsdruk wordt opgelegd aan producenten, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, van kleine hoeveelheden producten
2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de afvalstoffenhouders op wie de overeenkomstig artikel 8, lid 1, vastgestelde regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid betrekking hebben, worden geïnformeerd over afvalpreventiemaatregelen, centra voor hergebruik en voorbereiding voor hergebruik, terugname- en inzamelingssystemen, en de preventie van zwerfafval. De lidstaten nemen tevens maatregelen om prikkels voor de afvalstoffenhouders te creëren zodat zij hun verantwoordelijkheid nemen om hun afval af te leveren bij de bestaande systemen voor gescheiden inzameling, met name economische prikkels of regelgeving, waar passend
3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat elke producent van producten of organisatie die namens producenten van producten verplichtingen uit hoofde van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomt:
- a) een duidelijk omschreven geografisch gebied, product en materiaal bestrijkt, zonder deze te beperken tot de gebieden waar de inzameling en het beheer van afval het winstgevendst zijn;
- b) zorgt voor een passende beschikbaarheid van afvalinzamelingssystemen binnen de onder a) bedoelde gebieden;
- c) over de nodige financiële middelen of financiële en organisatorische middelen beschikt om aan zijn verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te voldoen;
- d) voorziet in een adequaat mechanisme voor zelfbeheer, in voorkomend geval ondersteund door regelmatige onafhankelijke controles voor de beoordeling van:
- i) het financiële beheer van de producent of organisatie, waaronder de naleving van de vereisten van lid 4, onder a) en b);

³ Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) (PB L 197 van 24.7.2012, blz. 38).

ii) de kwaliteit van de gegevens die zijn verzameld en gerapporteerd overeenkomstig lid 1, onder c), van dit artikel, en de vereisten van Verordening (EG) nr. 1013/2006;

e) informatie openbaar beschikbaar maakt over het behalen van de doelstellingen voor afvalbeheer als bedoeld in lid 1, onder b), en, in geval van collectieve nakoming van de verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, tevens informatie over:

i) de eigenaars en de leden;

ii) de door producenten van producten betaalde financiële bijdragen per verkochte eenheid of per ton in de handel gebracht product; en

iii) de selectieprocedure voor afvalbeheerders.

4. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de financiële bijdragen die de producent van het product betaalt om aan zijn verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te voldoen:

a) de volgende kosten dekken voor de producten die de producent in de betrokken lidstaat in de handel brengt:

— de kosten van de gescheiden inzameling van afval en vervolgens het vervoer en de verwerking ervan, met inbegrip van de verwerking die nodig is om te voldoen aan de doelstellingen van de Unie op het gebied van afvalbeheer, en de kosten die nodig zijn om te voldoen aan andere doelstellingen als bedoeld in lid 1, onder b), rekening houdend met de inkomsten uit het hergebruik, de verkoop van secundaire grondstoffen van hun producten en niet-opgeëist statiegeld;

— de kosten van het verstrekken van passende informatie aan afvalstoffenhouders overeenkomstig lid 2;

— de kosten van het verzamelen en rapporteren van gegevens overeenkomstig lid 1, onder c). Dit punt is niet van toepassing op regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die zijn vastgesteld op grond van Richtlijn 2000/53/EG, 2006/66/EG of 2012/19/EU;

b) in geval van collectieve uitvoering van de verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, indien mogelijk, voor afzonderlijke producten of groepen van soortgelijke producten worden gedifferentieerd, met name door rekening te houden met duurzaamheid, repareerbaarheid, herbruikbaarheid en recycleerbaarheid en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, waarbij wordt uitgegaan van de gehele levenscyclus, in afstemming met de in het betreffende recht van de Unie opgenomen vereisten en, wanneer beschikbaar, op basis van geharmoniseerde criteria, om ervoor te zorgen dat de interne markt goed functioneert; en

c) niet meer bedragen dan de kosten die nodig zijn om de afvalbeheersdiensten op kostenefficiënte wijze te verrichten. Die kosten worden op transparante wijze vastgesteld tussen de betrokken actoren.

Wanneer dat wordt gerechtvaardigd door de noodzaak om een adequaat afvalbeheer en de economische levensvatbaarheid van de regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te waarborgen, kunnen de lidstaten afwijken van de verdeling van financiële verantwoordelijkheid als vastgelegd onder a), mits:

i) in geval van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die zijn vastgesteld om doelstellingen voor afvalbeheer en doelstellingen die krachtens wetgevingshandelingen van de Unie zijn vastgesteld, te behalen, de producenten van producten ten minste 80 % van de noodzakelijke kosten dragen;

ii) in geval van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die zijn vastgesteld op of na 4 juli 2018 om doelstellingen voor afvalbeheer en doelstellingen die enkel in de wetgeving van een lidstaat zijn vastgesteld, te behalen, de producenten van producten ten minste 80 % van de noodzakelijke kosten dragen;

iii) in geval van regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die zijn vastgesteld vóór 4 juli 2018 om doelstellingen voor afvalbeheer en doelstellingen die enkel in wetgeving van een lidstaat zijn vastgesteld, te behalen de producenten van producten ten minste 50 % van de noodzakelijke kosten dragen, en mits de overige kosten worden gedragen door de oorspronkelijke producenten of distributeurs van afvalstoffen. Deze afwijking mag niet worden gebruikt om het aandeel in de kosten dat gedragen wordt door producenten van producten in het kader van vóór 4 juli 2018 vastgesteld regelingen voor uitgebreide producenten verantwoordelijkheid te verlagen

5. De lidstaten stellen een passend kader voor monitoring en handhaving vast om te waarborgen dat de producenten van producten en organisaties die namens hen verplichtingen uit hoofde van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomen, aan hun verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voldoen, ook in geval van verkoop op afstand, dat de financiële middelen correct worden gebruikt en dat alle actoren die betrokken zijn bij de uitvoering van de regelingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid betrouwbare gegevens rapporteren

Indien in een lidstaat meerdere organisaties de verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid namens de producenten van producten uitvoeren, wijst de betrokken lidstaat ten minste één van particuliere belangen onafhankelijke instantie aan die toezicht houdt op de uitvoering van de verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, of vertrouwt hij die taak aan een publieke instantie toe.

Elke lidstaat staat de producenten van producten die in een andere lidstaat zijn gevestigd en die producten op zijn grondgebied in de handel brengen toe een op zijn grondgebied gevestigde rechtspersoon of natuurlijke persoon aan te wijzen als gemachtigd vertegenwoordiger voor de uitvoering van de verplichtingen van een producent in verband met de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op zijn grondgebied.

Voor de monitoring en verificatie van de naleving van de verplichtingen van de producent van het product in verband met regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid kunnen de lidstaten vereisten vaststellen, zoals registratie en informatie- en rapportagevereisten, waaraan een rechtspersoon of natuurlijke persoon moet voldoen om te worden aangewezen als gemachtigd vertegenwoordiger op hun grondgebied

6. De lidstaten zorgen voor een regelmatige dialoog tussen alle relevante belanghebbenden die betrokken zijn bij de uitvoering van de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, waaronder producenten en distributeurs, private of publieke afvalverwerkers, lokale instanties, maatschappelijke organisaties en, indien van toepassing, actoren van de sociale economie, hergebruik- en reparatienetwerken en exploitanten van installaties voor voorbereiding voor hergebruik
7. De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die vóór 4 juli 2018 zijn vastgesteld, uiterlijk op 5 januari 2023 aan dit artikel voldoen
8. Verstrekking van informatie aan het publiek krachtens dit artikel doet geen afbreuk aan het bewaren van de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie overeenkomstig het desbetreffende Unie en nationaal recht

Bijlage 3**UPV Praktijkvoorbeelden**

Bijlage 3a Batterijen en accu's

Organisatie

Stibat Services zorgt namens Stichting Batterijen (PRO) en Stichting EPAC voor de uitvoering van de wettelijke producentenverantwoordelijkheid. Het gaat om een collectieve oplossing voor producenten en importeurs van draagbare en industriële batterijen en fietsaccu's. Naast het uitvoeren van de essentiële compliance-taken, verzorgen we namens de producenten de verplichte registratie én de rapportage aan de overheid van het gewicht van de batterijen en accu's die zij jaarlijks op de Nederlandse markt brengen en het gewicht aan batterijen dat is ingezameld. Onder de wettelijke producentenverantwoordelijkheid waar wij als Stibat Services uitvoering aan geven, valt ook de recycling van verschillende soorten draagbare batterijen en fietsaccu's.

Vier compliance-taken:

1. Het (wettelijk) vastgestelde inzamelpercentage realiseren
 2. Een landelijk dekkend inzamelnetwerk verzorgen
 3. De wettelijk vastgestelde recyclingefficiency realiseren
 4. Eindgebruikers informeren over het belang van gescheiden inzameling
- UPV sinds 1995
 - AVV verklaring sinds 2018
 - 1.168 producenten van batterijen en accu's aangesloten bij Stichting Batterijen
 - 93 producenten van elektrische fietsen aangesloten bij Stichting EPAC
 - Samenwerking met 3 sorteercentra

De gesorteerde (fiets)batterijen worden afgevoerd naar verschillende gecertificeerde recyclers in Europa.

Definities

Producent - Conform de regelgeving (Besluit Beheer batterijen 2008 en de Regeling Beheer batterijen 2008) wordt een bedrijf als 'producent' gezien wanneer het als eerste in Nederland de betreffende batterijen beroepsmatig op de markt heeft gebracht. Het gaat om losse batterijen en accu's, maar ook om ingebouwde of meegeleverde batterijen en accu's.

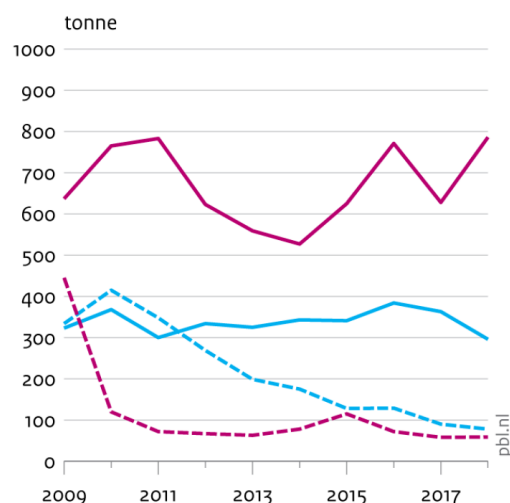
Door uitsluitend een bijdrage te verlangen van importeurs, die als eerste draagbare batterijen op de Nederlandse markt plaatsen, wordt al reeds voorkomen dat er een dubbele bijdrage wordt geheven. Deze importeur is goed te onderscheiden van volgende schakels in de verkoopketen, door gebruik te maken van een door een extern accountantskantoor ontwikkelde systematiek op basis van BTW. Indien een importeur (of de eerste afnemer van deze importeur) ervoor kiest om een partij batterijen niet op de Nederlandse markt af te zetten, heeft deze de mogelijkheid om via de exportrestitutieregeling reeds afgedragen bijdragen terug te vorderen van Stibat.

N.B. Nederland kent geen fabrikanten van draagbare batterijen, zodat de markt uitsluitend bestaat uit importeurs van draagbare batterijen. Een partij die draagbare batterijen betreft van bijvoorbeeld een Nederlandse groothandel, is zelf geen producent

Inzamelpercentage - Het inzamelpercentage wordt als volgt vastgesteld: we delen het ingezameld gewicht van een jaar door het gemiddelde van de POM van de afgelopen drie jaren.
N.B. Stichting Batterijen en Stichting EPAC bij de herziening van de Europese regelgeving naar een inzameldoelstelling die gebaseerd is op het aantal batterijen en fietsaccu's dat beschikbaar is voor inzameling.

Amounts collected and put on the market for different portable battery chemistries

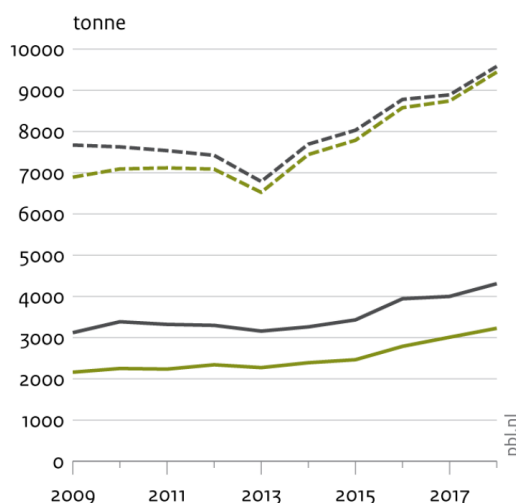
Nickel-cadmium and Lead-acid



Collected
 — Nickel-cadmium
 — Lead-acid
 Put on market
 - - Nickel-cadmium
 - - Lead-acid

Source: RWS

Other chemistries and Total



Collected
 — Other chemistries
 — Total
 Put on market
 - - Other chemistries
 - - Total

Recyclingresultaat - De outputfractie (hoeveelheid grondstoffen na recycling in kilo's) te delen door de inputfractie (hoeveelheid batterijen en accu's die wordt gerecycled in kilo's)

Doelstellingen

- Inzamelpercentage >45 % (Europese wetgeving)
- Recyclingresultaat Loodbatterijen >65 % (minimum streven)
- Recyclingresultaat Nikkelcadmiumbatterijen >75 % (minimum streven)
- Recyclingresultaat Overige batterijen >50 % (minimum streven)

Recyclingresultaat Lithium ion fietsaccu's (nog geen minimum streven)

Recyclingresultaat Nikkelcadmium fietsaccu's 79 % (minimum streven)

Recyclingresultaat Overige fietsaccu's 50 % (minimum streven)

Prestaties 2020

- Inzameling draagbare batterijen 4,68 miljoen kilo; inzamelpercentage 48,1 %
- Inzameling fietsaccu's 225 duizend kilo; inzamelpercentage 17,4 %
- Recyclingresultaat draagbare Loodbatterijen 71 %
- Recyclingresultaat draagbare Nikkelcadmiumbatterijen 79 %
- Recyclingresultaat draagbare Overige batterijen 72 %
- Recyclingresultaat Lithium ion fietsaccu's 52 %
- Recyclingresultaat Nikkelcadmium fietsaccu's 79 %
- Recyclingresultaat Overige fietsaccu's 62 %

Inzamelsysteem

- 25.183 inleverpunten in Nederland
- 1.671 fietsdealers en/of fietsenmakers met een inzamelmiddel voor gebruikte fietsaccu's
- Samenwerking met Wecycle aan de inzameling van batterijen, spaarlampen en kleine elektrische apparaten
- Winkels en bedrijven die draagbare batterijen en accu's verkopen, zijn wettelijk verplicht die ook weer in te nemen

Bekostiging

Hiervoor betalen producenten een beheerbijdrage per batterij die zij op de markt brengen. De afvalbeheersbijdrage is niet zichtbaar per product bij de verkoop aan consumenten.

De hoogte van de afvalbeheersbijdrage wordt jaarlijks gespecificeerd per batterij, gedifferentieerd naar gewichtscategorie. De opgave van ingebouwde knoopcellen is vereenvoudigd en niet ingedeeld per chemisch systeem. Voor loodhoudende batterijen geldt een afvalbeheersbijdrage van € 0,-. Voor zo ver deze loodhoudende batterijen via de afvalbeheersstructuur van Stibat worden verwerkt, worden de kosten daarvan gedekt door de opbrengsten van recycling.

Stibat hanteert een financieringsstelsel voor de afvalbeheerstructuur met navolgende componenten:

- Een kapitaaldeckingsstelsel voor de directe verwijderingskosten van batterijen na het jaar waarop deze voor het eerst op de Nederlandse markt zijn gebracht
- Een omslagstelsel voor de directe verwijderingskosten van binnen het jaar geretourneerde batterijen en de totale indirecte kosten

- Een tegemoetkoming aan de producenten voor de administratieve kosten die zij moeten maken ter zake van hun periodieke opgave van de door hen voor het eerst beroepsmatig op de Nederlandse markt gebrachte batterijen. Deze tegemoetkoming is een vast percentage (20 %) van de door de betreffende producent betaalde afvalbeheersbijdrage

De financiering van de kosten van inzameling en recycling vindt plaats uit de inkomsten van deze afvalbeheersbijdrage. Stibat werkt met een ketendeflictit voor de inzameling en de recycling.

Op de balans van Stibat is een vereveningsfonds en een voorziening beheerkosten opgenomen. Dit fondsvermogen is bedoeld ter waarborging van de continuïteit van de inzameling en verwerking.

Categorie	Typen	Beheerbijdrage Per batterij, exclusief btw*			
		Lithium/ lithium- ion	Overig	Lood	NiMh
I	Eenmalig en oplaadbaar t/m 50 gram, <i>exclusief knoopcellen</i>	€ 0,024	€ 0,020	€ 0,020	€ 0,011
II	Eenmalig en oplaadbaar 51 t/m 150 gram <i>exclusief knoopcellen</i>	€ 0,118	€ 0,106	€ 0,106	€ 0,059
III	Eenmalig en oplaadbaar 151 t/m 250 gram	€ 0,235	€ 0,188	€ 0,188	€ 0,104
	Eenmalig en oplaadbaar 251 t/m 500 gram	€ 0,423	€ 0,389	€ 0,389	€ 0,215
	Eenmalig en oplaadbaar 501 t/m 750 gram	€ 0,706	€ 0,530	€ 0,530	€ 0,293
	Eenmalig en oplaadbaar 751 t/m 1000 gram	€ 1,082	€ 0,753	€ 0,100	€ 0,416
V	Knoopcellen	€ 0,0059	€ 0,0024	€ 0,0024	€ 0,0013
VI	Draagbare batterijen eenmalig en oplaadbaar zwaarder dan 1000 gram*	€ 2,788	€ 1,447	€ 1,447	€ 0,799
VII	Industriële batterijen eenmalig en oplaadbaar zwaarder dan 1000 gram (uitgezonderd batterijen E-Bikes (aandrijving))	€ 0,00			
VII E-Bike	Industriële batterijen (lithium-ion) bestemd voor de aandrijving van E-Bikes	€ 1,00 per kg			
VIII	Industriële batterijen high voltage t.b.v. de aandrijving van elektrische auto's	Auto Recycling Nederland helpt u verder: www.arn.nl			
IX	Autobatterijen of –accu's voor het starten, de verlichting of het ontstekingsvermogen van een voertuig (niet elektrisch)	Auto Recycling Nederland helpt u verder: www.arn.nl			

Uitgavenkant: de volgende uitgaven zijn begroot:

- Kosten inzameling en verwerking draagbare batterijen en accu's
Onder kosten inzameling en verwerking draagbare batterijen en accu's wordt verstaan de vergoeding die wordt uitgekeerd aan inzamelbedrijven en verwerkingsbedrijven teneinde de draagbare batterijen en accu's verwerkt te krijgen.
- Overige kosten
 - Personeel- en bureaunkosten
 - Administratie en controle
 - Marketing en communicatie

- Operations draagbaar
- Overige kosten
- Projectkosten

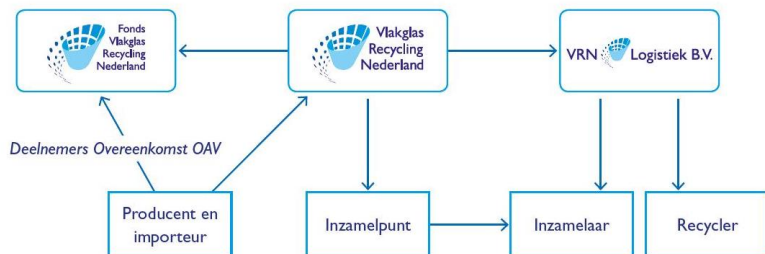
Fondsvorming: het fonds mag niet groter worden dan anderhalf keer de in één jaar begrote kosten van inzameling, sortering, demontage, be- en verwerking en transport.

jaar	omvang fonds (x 1000)	Verhouding ten opzichte van begrote kosten inzameling en verwerking
per 31-12-2015	9.023 euro	1,33
per 31-12-2016	8.863 euro	1,22
per 31-12-2017	9.219 euro	1,25
per 31-12-2018	10.058 euro	1,44
per 31-12-2019	10.924 euro	1,32
per 31-12-2020	11.818 euro	1,36
per 31-12-2021	12.743 euro	1,42

Bijlage 3b Vlakglas

Organisatie

De Onafhankelijke Administratie Vlakglas (OAV) int in opdracht van en namens de Stichting Vlakglas Recycling Nederland de recyclingbijdrage bij de deelnemers. Dit is het bedrag dat iedere producent en/of importeur van isolatieglas betaalt voor milieuverantwoordelijke inzameling en recycling. De uitvoering hiervan ligt bij het Fonds Vlakglas Recycling Nederland. De Stichting heeft geen inzage in de gegevens. Het Branchebureau Regelt de ORCIV certificatie en voert de bijbehorende audit uit.



Bouwend Nederland vakgroep GBO benoemt het bestuur van Vlakglas Recycling Nederland.

- In 2000 namen de Nederlandse producenten van vlakglas het initiatief om op vrijwillige basis een recyclingsysteem op te zetten om zo te voldoen aan hun producentenverantwoordelijkheid. Het initiatief ging uit van drie partijen:
 - de Fabrikanten van Isolatieglas in Nederland (FIGIN)
 - groothandelaren en importeurs van vlakglas, verenigd in de Glas Branche Organisatie (GBO)
 - de Nederlandse Glas Federatie (NGF).
- Opgericht in 2002
- De leden van het bestuur vertegenwoordigen alle organisaties die vlakglas produceren, importeren of erin handelen. Voor de uitvoerende taak heeft het bestuur een directeur aangesteld
- Het aantal Nederlandse producenten bedraagt circa 25. In Duitsland zijn er 15 bedrijven die naar Nederland exporteren. In België zijn er 8 bedrijven die naar Nederland exporteren
- Vakgroep GLAS vertegenwoordigt, volgens de bij de aanvraag gevoegde lijsten van de leden, meer dan 82 % van de producenten en importeurs van isolatieglas in Nederland. Vakgroep GLAS heeft circa 80 leden die actief zijn in de productie of import van isolatieglas
- De hoeveelheid isolatieglas die in Nederland geproduceerd wordt, wordt door VRN geschat op 2.558.269 m². Verder schat VRN de hoeveelheid geïmporteerd vlakglas op 2.568.567 m². De gezamenlijke omzet van het in Nederland op de markt gebrachte isolatieglas wordt door VRN op basis van het onderzoek geschat op € 200 miljoen
- Per 31 december 2020 waren er 267 (waarvan 13 vrijwillige buitenlandse deelnemers) importeurs en producenten van isolatieglas die de recyclingbijdrage afdroegen

- Ontdoeners: bewerkers, glaszetters/schilders, aannemers, sloopbedrijven, gevelbouwers, particulier
- Renewi Nederland BV (voorheen Van Gansewinkel) verzorgt de logistiek, zoals het transport van de vlakglascontainers
- Diverse recyclebedrijven verwerken en recyclen het vlakglas: Naar aanleiding van de in 2019 door VRN uitgebrachte Tender voor het verwerken van vlakglasscherven tot en met 31 december 2021, zijn er contracten gesloten met Maltha Glasrecyclage België BVBA (Lommel), Minerale NV (Charleroi) en Saint Gobain Glass Franche (Aniche)
- Afzet voor gerecyclede producten zijn de vlakglasindustrie, holglasindustrie glaswolindustrie en overige industrie. De drie belangrijkste producten waarvoor de ingezamelde vlakglasscherven worden gebruikt, zijn floatglas, holglas en glaswol:
 - Floatglas is het basisglas waarmee veel verschillende glasproducten kunnen worden gemaakt: isolatieglas, gelaagd glas, gehard glas, autoruiten en spiegelglas. Het productieproces werd in de jaren 50 van de vorige eeuw uitgevonden. Ruim 7 procent* van de door Vlakglas Recycling Nederland ingezamelde scherven gaat naar de productie van floatglas
 - Glas voor verpakkingen, zoals flessen en potten, wordt holglas genoemd. Werden vroeger flessen of potten stuk voor stuk geblazen, tegenwoordig gaat het er heel anders aan toe. Bijna 43 procent* van de gerecyclede scherven gaat naar de productie van verpakkingsglas
 - Een deel van de scherven die Vlakglas Recycling Nederland inzamelt, ongeveer 42 procent*, gaat naar de productie van glaswol

Definities

Producent - Omdat de Overeenkomst vlakglas uitgaat van een afvalbeheerbijdrage op isolatieglas, en aan de overige vlakglas soorten een nultarief wordt toegekend, waardoor producenten en importeurs van deze soorten evengoed voor de inzameling en verwerking gebruik kunnen maken van de afvalbeheerstructuur van VRN, is de belangrijke meerderheid berekend op basis van de producenten en importeurs van isolatieglas.

De afvalbeheerbijdrage wordt afgedragen voor elke vierkante meter, door iedere producent en/of importeur die voor het eerst vlakglas afzet op de Nederlandse markt.

VRN onderscheidt drie categorieën:

1. **Producenten:**
Producenten van isolatieglas leveren aan groothandel, kozijnenfabrikanten, glaszetters, gevelbouwers, aannemers, maar passen het vlakglas ook toe voor eigen projecten
2. **Importeurs:**
Importeurs importeren isolatieglas en leveren aan groothandel, kozijnenfabrikanten, glaszetters, aannemers, maar ook voor eigen projecten. Ook isolatieglas dat gemonteerd is in kozijnen en gevelementen wordt hierbij betrokken
3. **Overig:**
Overige geproduceerde en importeerde vlakglassoorten worden niet geregistreerd, omdat de afvalbeheerbijdrage hierop € 0,- bedraagt

Hierbij is de **producent** in artikel 1 van de Overeenkomst vlakglas gedefinieerd als de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in Nederland vlakglas produceert. De **importeur** is hier gedefinieerd als de in Nederland gevestigde natuurlijk persoon of rechtspersoon die blijkens de aankoopfactuur vlakglas geleverd heeft gekregen waarop buitenlandse btw dan wel een btw-nultarief, in combinatie met btw identificatienummers, is toegepast.

Vlakglas - Vlakglas is een verzamelnaam voor glassoorten die gebruikt worden in de woning- en utiliteitsbouw (de bouw van kantoren, fabrieken en andere bedrijfsruimten). Denk bijvoorbeeld aan ramen, kozijnen en deuren. Vlakglas wordt daarom ook wel vensterglas genoemd. Maar ook design- en interieurglas kunnen onder de noemer vlakglas vallen.

De belangrijkste soorten vlakglas zijn: floatglas, figuurglas, draadglas, spiegel, gelaagd glas en gehard (voorgespannen) glas (thermisch gehard en thermisch versterkt)

Isolatieglas - Onder isolatieglas wordt verstaan een unit van twee of meer ruiten van één van bovenstaande samenstellingen van vlakglas die bijeen wordt gehouden door middel van een metaalstrip en een kitafdichting. Ook indien deze is toegepast in een geprefabriceerd bouwdeel, zoals een kozijn of gevelement van aluminium, kunststof, hout of enig ander materiaal, wordt de unit als isolatieglas beschouwd.

Doelstellingen

Het hoofddoel van Vlakglas Recycling Nederland is het bevorderen van de inzameling van vlakglasafval. Dit heeft geleid tot de volgende specifieke doelstellingen:

1. Hoeveelheid ingezameld en gerecycled vlakglas
Vlakglas Recycling Nederland wil minimaal 70.000 ton vlakglas inzamelen en ter recycling aanbieden
2. Materiaalhergebruik
Vlakglas Recycling Nederland wil 80 à 90 % van het ingezamelde materiaal hergebruiken in de glasindustrie. 20 Procent van de glasscherven moet hergebruikt worden in de vlakglasindustrie
3. Hogere efficiency
Vlakglas Recycling Nederland kijkt kritisch naar de aantallen en soorten gebruikte inzamelmiddelen, zodat een efficiëntere logistiek de kosten van het inzamelen kan verlagen
4. Inzamelsysteem promoten
Vlakglas Recycling Nederland wil vooral milieuparken en sloopbedrijven benaderen en hen wijzen op de mogelijkheden om hun vlakglas in te zamelen voor recycling. Zo wordt ervoor gezorgd dat ook hier vlakglas voor herverwerking in de glasindustrie kan worden ingezameld
5. Glaskwaliteit verhogen
Vlakglas Recycling Nederland wil gerichte voorlichting geven over specifieke vervuiling, zodat de glasscherven die worden ingezameld van een betere kwaliteit zijn
6. CO2-uitstoot verlagen

Vlaktglas Recycling Nederland wil in 2020 de CO₂-uitstoot zo laag mogelijk houden. Als Lean and Green-koploper wordt ernaar gestreefd om dit op logistiek niveau te behalen. Samen met de transporteur zoekt Vlaktglas Recycling Nederland altijd naar oplossingen om de vlaktglasscherven zo duurzaam mogelijk te transporteren en zo de reductie van CO₂-uitstoot te halen

Prestaties 2020

Floatglas	4.300 ton	4,91 %
Tuindersglas	22 ton	0,03 %
Spiegelglas	77 ton	0,09 %
Gelaagd glas	7.208 ton	8,24 %
Combinatieglas	75.772 ton	86,59 %
Vervuild glas	121 ton	0,14 %
Totaal	87.500 ton	100 %

In 2018 POM 137.585,36 ton ofwel 5.003.104 m².

Tabel 3

Toepassing gerecyclede materialen 2020

	Verwerkt tonnage	% van totaal
Glasindustrie		
Vlaktglasindustrie	6.371	7,3
Isolatieproducten	36.693	41,9
Verpakkingsindustrie	37.475	42,8
Glasporelindustrie	1.075	1,2
	81.614	93,3
Nuttige toepassing		
Metaal	476	0,5
Folie	3.072	3,5
Puin, ksp	1.467	1,7
Hout	28	0
	5.043	5,68
Totaal hergebruik	86.657	99
Stort		
Glas (niet recyclebaar)	843	1
Divers		
	843	1
Totaal verwerkt materiaal	87.500	100

Kenmerk R001-1281508SFH-V02-mmp-NL

Overzicht recyclingbijdrage

In onderstaande tabel ziet u het aantal vierkante meters isolatieglas dat jaarlijks op de Nederlands markt wordt gebracht. Dit betreft zowel de in Nederland geproduceerde meters, als de geïmporteerde hoeveelheid.

Jaar	m2	Jaar	m2	Jaar	m2	Jaar	m2
2003	5.537.307	2009	5.459.067	2015	4.462.090	2021*	4.176.671
2004	5.471.197	2010	4.964.020	2016#	4.418.155		
2005	5.477.242	2011	5.078.181	2017	4.998.270		
2006	5.606.675	2012	4.527.722	2018	5.126.837		
2007	5.802.953	2013	4.332.463	2019	5.561.317		
2008	5.690.060	2014	4.190.810	2020	5.908.039		

vanwege het ontbreken van een avv over 2016Q1 en Q2 geven de cijfers geen compleet van de markt weer.

* stand 19-11-2021

Productie/import per land in m2*

kwartalen	Nederland	Duitsland	België	Polen	Overig	Totaal
2021 Q1	590.971,10	684.537,30	132.618,60	39.692,27	71.013,30	1.518.832,57
2021 Q2	634.550,13	729.806,33	126.942,03	67.318,43	71.740,17	1.630.357,10
2021 Q3	491.996,60	347.532,43	77.192,80	50.787,33	59.972,27	1.027.481,43
2021 Q4						
2021 Q5						
Jaaropgave						
2021 Totaal	1.717.517,83	1.761.876,07	336.753,43	157.798,03	202.725,73	4.176.671,10

NB. Het land van herkomst wordt door de importeur opgegeven, maar wordt door het Fonds niet gecontroleerd.

Inzamelsysteem

Op de kaart hieronder vindt u alle inzamelpunten van Vlakglas Recycling Nederland. Op- en overslagpunten zijn inzamellocaties met een grote capaciteit: hier kunt u een containerlading of een grotere hoeveelheid vlakglasafval storten. Op de kaart staan ze vermeld als 'OPO'.

U kunt bij een OPO uw vlakglasafval gratis storten; wel kan een klein bedrag aan handelingskosten in rekening worden gebracht (maximaal € 10,- per ton vlakglasafval).

• Inzamelpunten (groothandel, veredelaar, et cetera)	IP	385
• Regionaal overslagstation / milieustraat		256
• Op- en overslag / regionaal containerbedrijf	OPO	52
• Tijdelijke projecten / renovatie en sloop		760
• Huurlocatie		490

In totaal zijn er 1521 uitstaande containers, hoofdzakelijk 2 en 18 m3 open.

Bekostiging

Het systeem dat Vlakglas Recycling Nederland gebruikt voor het inzamelen en recycelen wordt bekostigd door de recyclingbijdrage. Deze bijdrage heft Vlakglas Recycling Nederland sinds 2003 op isolerend dubbelglas. De afdracht van de recyclingbijdrage geldt ook voor kozijnen voorzien van isolatieglas die worden geïmporteerd.

Brengt u als producent en/of importeur isolatieglas op de Nederlandse markt? Dan bent u, als er een algemeen verbindend verklaring is, verplicht om financieel bij te dragen en deel te nemen aan het recyclesysteem. U betaalt de zogeheten recyclingbijdrage (voorheen verwijderingsbijdrage). Vanaf 1 oktober 2018 is dit een bedrag van € 0,30 per vierkante meter isolatieglas. Tot en met 30 september 2018 was dit € 0,40. Vlakglas Recycling Nederland gebruikt deze bijdrage om vlakglasafval in te zamelen en te recyclen.

Het Fonds int de recyclingbijdrage per kwartaal. Bedrijven die sporadisch of kleine hoeveelheden isolatieglas importeren, hebben de mogelijkheid om in plaats daarvan jaarlijks aangifte te doen (en dus per jaar te betalen). Op deze manier probeert het Fonds de administratieve lastendruk te verlagen.

De verplichting voor de recyclingbijdrage rust op glas dat uiteindelijk in Nederland afval wordt. Recyclingbijdrage terugvorderen kan wanneer het betreffende glas vanuit Nederland geëxporteerd wordt. Voor teruggave van de recyclingbijdrage kan alleen de afdracht plichtige partij, oftewel de importeur of producent van het glas, een verzoek indienen bij de OAV. U moet wel bewijzen dat de recyclingbijdrage op het glas door de importeur of producent is betaald (bijvoorbeeld middels een kopie factuur) en dit glas daadwerkelijk is geëxporteerd (bijvoorbeeld middels een kopie vrachtbrief).

Voorzieningen en vermogen: Het eigen vermogen van Vlakglas Recycling Nederland bestaat uit het saldo van de exploitatieresultaten van de afgelopen jaren. De stand per 31 december 2020 is € 2.191.371. Het streven is een voorziening van maximaal 1,5 keer de jaarkosten op te bouwen voor onverwachte tegenvallers.

Inkomsten:

De inkomsten van Vlakglas Recycling Nederland bestaan uit de recyclingbijdrage, verkoop van glasscherven en containerverhuur.

• Verkoop van glasscherven	€ 2.486.701	(52 %)
• Inkomsten uit huuropbrengsten	€ 507.610	(11 %)
• Recyclingbijdrage	€ 1.753.320	(37 %)
• Overige baten	€ 17.563	
totaal :	€ 4.765.194	

Uitgaven:

• Uitbesteed werk en overige externe kosten:	
- uitbesteden van het recyclen	€ 84.304
- de huur van containers	€ 320.684
- het transport	€ 2.932.873;
- de inzamelsystemen	€ 756.329
• Lonen en salarissen	€ 131.564
• Sociale lasten	€ 49.010

- Afschrijvingen op materiële vaste activa € 49.376
- Overige bedrijfskosten € 505.145
 - Onder meer bureaunkosten € 125.075
 - Verkoopkosten € 24.899

Inkomsten	2019	2020	2021	2022
Recyclingbijdrage	1.500.000	1.560.000	1.560.000	1.560.000
Opbrengst recycling	2.049.288	2.150.650	2.150.650	2.150.650
Opbrengst huur	441.044	450.000	463.500	477.405
Opbrengst overig	61.441	18.800	18.800	18.800

Totaal	4.051.773	4.179.450	4.192.950	4.206.855
---------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Kosten	2019	2020	2021	2022
Kantoor	826.154	803.210	721.509	726.519
Inzameling	3.377.911	3.378.150	3.465.395	3.555.256
Research	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal	4.304.065	4.281.360	4.286.904	4.381.775

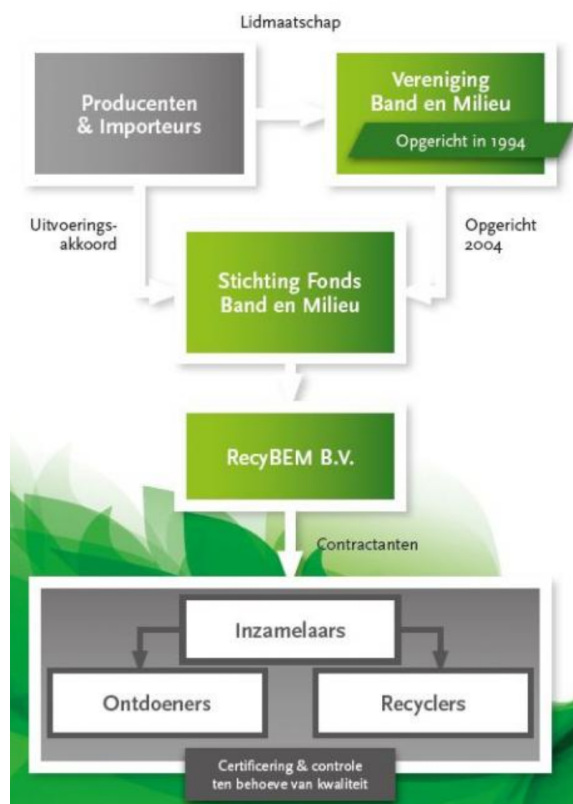
Saldo	-252.292	-101.910	-93.954	-174.920
--------------	----------	----------	---------	----------

Fonds				
Stand reserve 31-12-2018	2.237.263			
Cumulatieve opbouw reserve	1.984.971	1.883.061	1.789.107	1.614.187

De gemiddelde prijs van al het op de markt gebrachte isolatieglas is thans € 45 per m2. De afvalbeheerbijdrage van € 0,30 staat dan voor 0,7 % van de totaalprijs.

Bijlage 3c Autobanden

Organisatie



- UPV sinds 2004
- AVV verklaring sinds 2020, eerste AVV in 2015
 - Vereniging BEM heeft dit verzoek tot AVV ingediend omdat de internetverkoop van autobanden via webshops toeneemt en voor deze autobanden deels geen afvalbeheerbijdrage wordt betaald. Deze autobanden komen uiteindelijk wel in het inzamelsysteem van RecyBEM terecht. De afgelopen zes jaar lag de ingezamelde hoeveelheid autobanden hoger dan de op de markt gebrachte hoeveelheid. Omwille van de continuering van de bestaande inzamel- en verwerkingsstructuur voor afgedankte autobanden en het waarborgen van een milieuverantwoorde verwerking is dit verzoek tot AVV ingediend
- Voor RecyBEM betekent de AVV-status, dat zij zelf opsporings- en handhavingsbevoegd is om een correcte uitvoering van het Besluit te garanderen en daarvoor gerechtigd is een afvalbeheerbijdrage te incasseren. RecyBEM heeft de controleurs die ontdoenercontroles uitvoeren extra opgeleid om naleving van de AVV te handhaven.

Tijdens de controle worden ontdoeners voorgelicht over de AVV en dat zij, indien van toepassing, worden aangemerkt als PI (Producent of Importeur). RecyBEM benadert deze bedrijven vervolgens voor de afdracht van de afvalbeheersbijdrage autobanden

- Vereniging BEM heeft per 31 december 2020 345 bedrijven waarvan 258 Producenten/importeurs van personenwagenbanden en 87 van aanhangwagens en caravans. Er zijn 80 bedrijven die afvalbeheersbijdrage zonder lidmaatschap afdragen
- In 2018 brachten de leden van Vereniging BEM 8.759.139 banden op de markt. Volgens opgave aan RecyBEM werden er verder nog 1.618 banden gemeld door importeurs die geen lid zijn van Vereniging BEM. RecyBEM schat het aantal banden dat door freeriders op de markt zijn wordt gebracht op circa 500.000 banden. Het aantal banden afkomstig van autodemonterage wordt door RecyBEM geschat op 100.000
- Het aantal kleine importeurs van autobanden die via internet banden importeert op de bovengenoemde wijze wordt door RecyBEM geschat op circa 500 importeurs en 700.000 banden per jaar. Consumenten kopen ook direct autobanden bij internetwinkels. Consumenten zijn niet gebonden aan het Bbab. Het is niet altijd duidelijk of een internet winkel producent is of de autobanden bij een importeur inkoopt
- Er zijn drie producenten / importeurs die in 2004 een individuele melding hadden gedaan conform het Bbab en niet deelnemen aan de aanvraag tot algemeen verbindend verklaring. In 2017 hebben deze samen 20.843 banden op de markt gebracht (marktaandeel 0,25 %)
- Uit marktonderzoek van RecyBEM en uit de resultaten van de monitoring van de voorgaande avv voor autobanden, is gebleken dat de leden van Vereniging BEM een marktaandeel vertegenwoordigen van tenminste 90 % van de op de markt gebrachte autobanden. Op basis van alle bij de aanvragers bekende gegevens wordt het aantal freeriders geschat op ongeveer 10 %
- RecyBEM werkte op 31 december 2020 samen met 19 gecertificeerde inzamelingsbedrijven
- RecyBEM werkte in 2020 samen met zes gecertificeerde recyclingbedrijven. Het actuele overzicht van de gecertificeerde recyclers staat op www.recybem.nl/gecertificeerde-recyclers

Definities

Producent - Hierbij is de producent degene onder wiens verantwoordelijkheid in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf autobanden worden vervaardigd en als eerste in Nederland aan een ander ter beschikking worden gesteld

Importeur - De importeur is degene onder wiens verantwoordelijkheid in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf autobanden binnen Nederlands grondgebied worden gebracht en als eerste aan een ander ter beschikking worden gesteld

De **afvalbeheersbijdrage** heeft betrekking op alle banden die bestemd zijn voor voertuigen en aanhangwagens zoals gedefinieerd in artikelen 1a en 1b van het Bbab.

Volgens de toelichting op het Bbab personenwagenbanden, banden voor lichte bedrijfsauto's, banden van aanhangwagens (onder andere caravans, boedelbakken en paardentrailers) en banden voor deze voertuigen aangeboden bij gemeenten, met uitzondering van de banden die gemonteerd zijn aan nieuwe voertuigen zoals gedefinieerd in het Besluit beheer autowrakken en in artikel 2 van het Bbab en die door de producent of importeur onder diens verantwoordelijkheid in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf worden vervaardigd dan wel binnen Nederlands grondgebied worden gebracht en als eerste aan een ander te beschikking worden gesteld.

In de BEM-aangifte het volgende opgenomen:

- Aantal banden dat op de Nederlandse markt is verkocht
- Aantal banden dat bij BEM-leden is gekocht
- Aantal banden dat is geïmporteerd (optioneel)
- Aantal banden dat is geëxporteerd (optioneel)

In de BEM-aangifte worden de velden Geplaatst op NL markt en, indien van toepassing, Gekocht bij BEM-leden ingevuld. De banden die bij BEM-leden zijn gekocht zijn de banden waarover de afvalbeheersbijdrage autobanden al is betaald. Beide velden worden met elkaar verrekend, zodat slechts een keer de afvalbeheersbijdrage per band wordt betaald. De velden import en export zijn optioneel. Dat betekent dat het BEM-systeem niet expliciet het aantal geïmporteerde/geëxporteerde banden factureert.

Exportrestitutie - Exportrestitutie wordt verleend voor zover autobanden worden geëxporteerd waarvoor reeds een afvalbeheersbijdrage is afgedragen. Hiertoe moet de exporteur aan de Stichting aantonen dat de hoeveelheid autobanden ook daadwerkelijk door hem is geëxporteerd en dat voor de hoeveelheid geëxporteerde autobanden door het BEM-lid afvalbeheersbijdrage betaald is aan de Stichting Fonds Band en Milieu of aan de leverancier die de afdracht aan de Stichting Fonds Band en Milieu heeft gedaan.

Waardebanden - Waardebanden gedefinieerd als autobanden die technisch en economisch geschikt zijn voor producthergebruik, door tweede gebruik als occasionband of door loopvlakvernieuwing. Deze banden zijn niet bestemd voor hergebruik als materiaal, voor verbranding of voor legaal alternatief hergebruik.

Schrotbanden - Schrotbanden zijn banden met scheuren of andere onregelmatigheden, uitgedroogde banden, oude banden en niet gangbare bandenmaten

Doelstellingen

- De producent of importeur draagt ervoor zorg dat de door hem ingenomen autobanden nuttig worden toegepast en van die autobanden vanaf 1 januari 2005 ten minste 20 gewichtsprocent wordt gerecycled
- De doelstelling is om in 2020 ten minste 80 % van de ingezamelde banden voor te bereiden voor hergebruik en te recyclen

Prestaties

Degene die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf autobanden aan een ander ter beschikking stelt, zorgdraagt dat bij het ter beschikking stellen van een autoband een na gebruik vrijgekomen autoband die hem wordt aangeboden, ten minste om niet wordt ingenomen. RecyBEM heeft in de aanvraag aangetoond dat zij in de rapportages van de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 respectievelijk een inzamelpercentage hebben behaald van 101 %, 101 %, 102 % en 106 %.

- In 2020 werden onder het Besluit beheer autobanden 8.007.643 autobanden geïmporteerd of geproduceerd
- 9.460.934 afgedankte autobanden, zijn ingezameld onder de RecyBEM-regeling
- Er is een onbalans van 450.000 en 500.000 banden waardoor ook niet RecyBem banden lijken te worden ingenomen. Uitgangspunt is 'éénmaal oud voor éénmaal nieuw'. Grote schoonmaak garage- en bandenbedrijven, toenemende populariteit vierseizoenenband, import van tweedehands auto's met dubbele bandenset en handelsactiviteiten van autodemontagebedrijven, onbalans door niet goed uitvoeren van de regeling of ontduiken van afvalbeheersbijdrage door internetaanbieders
- In 2020 hebben 233 leden gebruik gemaakt van de aangiftemethodiek 'enkel import'. Dit betekent een administratieve lastenverlichting voor ruim vijftien procent van het ledenbestand van de Vereniging Band en Milieu op 31 december 2020. In totaal hebben zij 351.321 autobanden geïmporteerd of als eerste op de Nederlandse vervangingsmarkt geplaatst en hiervoor afvalbeheersbijdrage afgedragen aan de Stichting Fonds Band en Milieu
- In 2020 hebben 34 leden voldaan aan de voorwaarden voor exportrestitutie. Zij hebben netto afvalbeheersbijdrage per geëxporteerde band ontvangen. Het betreft 802.302 geëxporteerde autobanden, waarvoor aangetoond is dat er afvalbeheersbijdrage autobanden is betaald zonder dat de banden eerst gemonteerd zijn of dat er gebruik gemaakt is van het retoursysteem van RecyBEM
- In 2020 hebben 89 bedrijven los aangifte gedaan bij de BEM-organisatie via de online eenmalige aangifte. Zij hebben samen 24.045 autobanden voor de eerste keer op de Nederlandse markt geplaatst
- In 2020 kreeg bijna 30 procent van de ingezamelde banden een tweede leven als band, als occasionband of door loopvlakvernieuwing
- Ruim 65 procent van de ingezamelde banden is gerecycled om de grondstoffen opnieuw te gebruiken. Op dit moment gebeurt dat met name door mechanische verwerking. De stap naar chemische recycling die hierop kan volgen komt steeds dichterbij

Afvoerstroom	Percentage
Materiaalhergebruik volgens definitie van VROM (nu ministerie IenW)	65,38%
Materiaalhergebruik volgens definitie van VROM (nu ministerie IenW) bij niet BEM gecertificeerde verwerkers. (Pilot in 2020)	1,48%
Producthergebruik: Tweede gebruik als band	28,46%
Producthergebruik: Loopvlakvernieuwing	1,50%
Producthergebruik: Alternatief hergebruik	0,10%
Hoofdgebruik als brandstof: Thermisch hergebruik met energierugwinning	3,08%
Totaal	100%

Toepassingsstroom rubbergranulaat	Percentage	Tonnage	Opmerking
Koematrassen en stalmatten	5,79 %	2.970.731 (2019: 11.400 ton)	Dit afzetgebied is in 2020 sterk gedaald.
Infill voor kunstgrasvelden	23,58 %	12.105.729 (2019: 11.400 ton)	Het marktaandeel van infill is in 2020 licht toegenomen. Medio 2021 wordt een uitspraak verwacht die van invloed is op de toepassing in de komende jaren, zie hieronder informatie over het advies van ECHA
Veiligheidstegels en daktegels	16,95 %	8.702.426 (2019: 10.850 ton)	Een stabiele afzetmarkt, die een doorgroei te zien zal geven (water retentiesystemen e.d.)
Onderlaag constructie voor demping kunstgrassportvelden	14,01 %	7.191.353 (2019: 8.137 ton)	Dit blijft een redelijk stabiele afzetmarkt.
Vormproducten	27,25 %	13.994.287 (2019: onderdeel overige toepassingen)	In 2020 benoemen we dit afzetgebied specifiek door de opvallende groei.
Overige toepassingen	5,97 %	3.066.441 (2019: 9.737 ton)	
Bovengenoemde toepassingsstromen zijn inmiddels doorontwikkeld in een langer bestaande markt, waarbij het productieproces is gebaseerd op het mechanisch herverwerken van gebruikte autobanden. Het gaat dan om versnijden, versnipperen, staal en textiel er uit halen, en doorversnipperen tot de gewenste korrelgrootte voor de gedefinieerde toepassing is bereikt en uitgesorteerd.			
Industriële rubberpoeders	5,59 %	2.872.628 (2019: 2.712 ton)	Is potentiële groeiemarkt, maar daarvoor moet een technologische doorbraak in processen als pyrolyse en devulkanisatie worden gerealiseerd.
Rubber in asfalt	0,86%	441.524 (2019: 27 ton)	Is nog steeds gering, ondanks diverse proefprojecten in het land. In diverse landen zoals in Scandinavië, in de VS, in Spanje en in Italië is rubbergranulaat inmiddels een GEACCEPTEERD wegenmateriaal. In Duitsland is het in opkomst, maar helaas blijft Nederland afwachting.
Totaal	100%	51.345.120	

Inzamelsysteem

- RecyBEM werkte op 31 december 2020 samen met 19 gecertificeerde inzamelingsbedrijven
- De structuur van het BEM-inzamelingssysteem is gebaseerd op zoveel mogelijk "vrije marktwerking". Dit betekent dat ontdoeners, inzamelaars en herverwerkers zelf bepalen met wie en hoe zij zaken doen binnen de keten van gebruikte banden, waarbij RecyBEM toezicht houdt op erkennings- en/of certificeringsregelingen voor inzamelings- en recyclingbedrijven
- In 2017 waren er 205 inzamelpunten Via aanhangwagens/caravans, 228 via gemeenten en 9051 via afnemers
- De inzamelingsbedrijven scheiden de waardebanden van de zogenaamde schrotbanden en voeren deze ter verwerking af

Bekostiging

Voor de berekening van de hoogte van de afvalbeheerbijdrage wordt uitgegaan van het principe dat de kosten in een jaar moeten worden gedekt uit de opbrengsten in een jaar

- De inzamelingsvergoeding, is de vergoeding die door RecyBEM per ingezamelde autoband wordt verstrekt aan de gecontracteerde inzamelaars
- De systeemkosten, zijn de kosten van onderzoek met betrekking tot, en de ontwikkeling van, het afvalbeheersysteem voor autobanden, daaronder begrepen onderzoek naar nieuwe methoden van voorbereiding voor hergebruik en recycling, alsmede investeringskosten, de opbouw van noodzakelijke voorzieningen voor calamiteiten, de opbouw van werkkapitaal, het aflossen van de voorschotten op de voorbereidingskosten van de uitvoeringsorganisatie, logistieke kosten en organisatorische kosten van Vereniging BEM, RecyBEM en de Stichting ten behoeve van de opzet en instandhouding van de afvalbeheerstructuur

Het tarief van de afvalbeheerbijdrage bedraagt momenteel 1,50 euro exclusief BTW per autoband die in Nederland als eerste aan een ander ter beschikking wordt gesteld (artikel 3.2 van de Overeenkomst). De afvalbeheerbijdrage voor 2015, 2016 en 2017 bedroeg 1,30 euro exclusief BTW per autoband.

De voorlopige afvalbeheerbijdrage is verschuldigd vanaf de inwerkingtreding van de overeenkomst en eenmaal per maand aan de Stichting wordt afgedragen. Op basis van deze maandelijks opgave zal de verschuldigde afvalbeheerbijdrage worden gefactureerd aan de producent of importeur.

Inkomsten:

Ontvangen afvalbeheersbijdrage à € 1,50 per band	€ 12.105.948
--	--------------

Uitgaven:

Inzamelingsvergoeding à € 1,10 per band	€ 10.408.871	
Projectmanagement/bureaunkosten	€ 531.110	
Controlling & Auditing	€ 376.935	
Kosten accountants/juristen	€ 193.819	
Beleid & Verduurzaming, Regelgeving, AVV & UPV	€ 223.401	
Informatie en bewustwordingskosten	€ 431.209	
Afschrijving op immateriële en materiële vast activa	€ 116.008	
Projectkosten	€ 135.810	
Kantoorkosten	€ 34.450	
		€ 12.451.613
Bedrijfsresultaat	€ -345.665	
Financiële baten en lasten	€ 1.232	
Vennootschapsbelasting		€ -28.060
Resultaat	€ -372.493	
Bestemmingsfonds op 31-12-2020	€ 4.202.804	
Bestemmingsreserve op 31 december 2020	€ 847.737	
Wettelijke reserve op 31-12-2020	€ 384.000	

Kenmerk R001-1281508SFH-V02-mmp-NL

Totaal fondsvermogen op 31-12-2020

€ 5.398.541

jaar:	omvang fonds:	verhouding ten opzichte van kosten:
per 31-12-2018	5.010 miljoen euro	0,49
per 31-12-2019	5.325 miljoen euro	0,51
per 31-12-2020	6.032 miljoen euro	0,56
per 31-12-2021	6.528 miljoen euro	0,59
per 31-12-2022	6.864 miljoen euro	0,62
per 31-12-2023	7.093 miljoen euro	0,63
per 31-12-2024	7.216 miljoen euro	0,64